

《托拉奧爾》· 帕拉沙 MIKEITZ · 瑪瑪爾 1

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חולם וגו'

「兩年日子滿了，法老作夢」

在祈禱中被喚起的對 **ה'** 的愛，唯有收攝於妥拉（**תורה**，Torah）的器皿之中，並以 **ה'** 的旨意——在下界建立居所（**דירה בתחתונים**，dirah betachtonim）——為目標，才能持久；若祈禱只追求自身的體驗，就會忘記「約瑟（**יוסף**）」；其光也會如法老的夢一般消逝。

為尊崇 ... 而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/mikeitz/1/

核心要旨

在祈禱中被喚起的對 **ה'** 的愛，唯有收攝於妥拉（**תורה**，Torah）的器皿之中，並以 **ה'** 的旨意——在下界建立居所（**דירה בתחתונים**，dirah betachtonim）——為目標，才能持久；若祈禱只追求自身的體驗，就會忘記「約瑟（**יוסף**）」；其光也會如法老的夢一般消逝。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

這篇 maamar 將酒政長與法老的故事解讀為具有 **ה'** 性質的靈魂（**נפש האלקית**，nefesh Elohis）的圖景。靈魂在心智中有水（默想 **ה'** 的偉大），在心中有火（對祂燃燒的渴望），兩者由氣管（**קנה**，kaneh）——妥拉與祈禱的聲音和字母——連結起來；這就是神聖層面的「酒政長」。在他的夢中，葡萄樹是以色列會眾，葡萄是眾靈魂，而葡萄酒則是隱藏的對 **ה'** 之愛；只有經過謙卑的「壓榨」，這愛才會顯露，並在祈禱中獻給神聖層面的法老，也就是 **ה'** 的顯現。犯過罪的人無法達到這種喜樂的酒；對他而言，則有令人醉迷的苦澀之酒。它如《Zohar》（**זהר**）所說的真正義人一般——他們每天都思念離開世界——使人忘卻世俗牽掛，從內心深處祈禱。兩種酒都必須「收藏」於書面妥拉與口傳妥拉之中，並且為了 **ה'**。酒政長忘記約瑟，也就是忘記這個目的時，妥拉便「終止」，祈禱則成為被瘦牛吞噬的夢。

綱要

- 1 酒政長忘記約瑟，以及神聖層面的對應** ¶1
《Miketz》接續酒政長忘記約瑟的情節；法老與酒政長在神聖層面各有其對應。
- 2 水、火與氣管** ¶12-7
身體與具有 **ה'** 性質的靈魂中的四種元素：心智的默想、心中的熾熱之愛，以及氣管——妥拉的聲音和字母——將兩者連結起來；這就是神聖層面的酒政長。
- 3 酒政長的夢：使人歡喜的酒** ¶18-12
葡萄樹是以色列，葡萄是眾靈魂，酒是隱藏的愛；謙卑使愛流露，祈禱的聲音將它帶向神聖層面的法老，也就是 **ה'** 的顯現。
- 4 令人醉迷的苦澀之酒** ¶113-15
犯過罪的人無法在祈禱中達到喜樂；給他的建議，是飲用使心智昏沉之酒，真誠地接受四種死刑。
- 5 真正的義人與火河** ¶116-17
《Zohar》所說的真正義人思念離開世界，為的是忘卻世俗事務並依附 **ה'**；較低處的火河，則是天使之愛的沉渣。

6 化為祈禱的苦澀

¶18-20

一個人反思自己的沉淪，便會感到苦澀、忘卻自己的事務，並從心說出「你是受頌讚的」；而這之前，他先使自己謙卑。

7 將光收藏於妥拉：約瑟的層面

¶21-22

兩種酒的光都必須收藏於書面妥拉與口傳妥拉之中，亦即杯中，並以 **ה'** 的喜悅——在下界建立居所——為目標。

8 忘記約瑟，以及法老的夢

¶23-25

為自身利益而祈禱，就是忘記約瑟；妥拉終止，祈禱成為夢，瘦牛吞噬美好的感受，而約瑟的層面則不受觸及。

關鍵概念

心智中的水元素 **יסוד המים שבמזח**

默想 **ה'** 的偉大，思及在祂面前一切皆如無物；它如水一般下降，並透過妥拉與誡命（**מצוות**，mitzvot）將 **ה'** 的光引降下來。

心中的火元素 **יסוד האש שבלב**

由上述默想而生、對 **ה'** 燃燒的渴望；這份愛如火焰般上升，渴望離開世界。

氣管（**kaneh**），神聖層面的酒政長 **קנה, שר המשקים**

妥拉與祈禱的聲音和字母，將心智中的水連結到心中的火，並把靈魂之愛向上承載。

使人歡喜的酒 **יין המשמח**

從列祖承受而來、隱藏的對 **ה'** 之愛；正直的人在祈禱中以喜樂將它顯露，而謙卑先將它壓榨出來。

令人醉迷的酒 **יין המשכר**

因自己與 **ה'** 疏遠而生的苦澀，使人忘卻世俗牽掛並真誠祈禱；這是為犯過罪的人所指的道路。

神聖層面的法老 **פרעה בקדושה**

ה' 的顯現；這一名稱源自「揭露」（**פריעה**，peri' ah），祈禱中的愛正是獻給這顯現。

約瑟 **יוסף**

一種事奉，在 **ה'** 面前「增添」喜悅與滿足；它以透過妥拉的字母收攝祂的光、為祂在下界建立居所為目標。

第 1 節 · 11

酒政長忘記約瑟，以及神聖層面的對應

1 ויהי מקץ^{1,2} שנתים ימים ופרעה חולם וגו'. הנה פ' זו מחוברת לפרשה שלפניה ולא זכר שר המשקים³ את יוסף וגו'.

「兩年整期滿時，法老正在作夢」，等等。如今，這一篇與前一篇相連：「但酒政沒有記念約瑟（יוסף）」，等等。

本篇 maamar 以《麥克茲篇》的第一節開篇：酒政獲釋出獄兩年後，法老作夢。阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）指出，這一節緊接在前一篇的最後一節之後；那裡說酒政忘記了約瑟，因此必須把兩者連在一起讀。「兩年日子」（שנתים ימים，shenasayim yamim）這幾字，稍後將被解讀為妥拉。根據 Kehot 的註釋，這篇 maamar 講於 5557 年（1796）的安息日光明節；阿爾特雷貝的一篇短 maamar（Maamarei Admur HaZaken HaKetzarim，p. 20）可視為對本篇的一種解說。

4 כי מפני⁴ שלא זכר נתהוה ויהי מקץ. וביאור הענין כי כמו שיש פרעה ושר המשקים בקליפה כך זלעז"ז [זה לעומת זה] עשה אלקים⁵ שכמו"כ [שכמו כן]⁶ בסט' [בסטרא] דקדושה יש ג"כ בחי' אלו:

正因为他沒有記念，才有了「事情到了末了」。事情的解釋是：正如外殼（קליפה，kelipah）中有法老和酒政，אלקים也造了彼此相對的一方；同樣，在聖潔一方也有這些層面：

酒政忘記了約瑟，才使另外兩年過去，也就是《麥克茲篇》以「末了」開篇的那個「末了」。阿爾特雷貝將這個故事解讀為靈魂的圖譜：外殼（遮蔽ה'的領域）中的每一種力量，在聖潔一方都有相應的層面；因此，聖潔一方也有一位「法老」和一位「酒政」。

第 2 節 · 12-7

水、火與氣管

2 והנה יש ד' יסודות בנפש האדם ארמ"ע [אש רוח מים עפר]⁸. יסוד האש משכנו בלב. ומקור הליחות⁹ מהמוח ששם הוא משכן יסוד המים. והריאה שואבת כל מיני משקה¹⁰ וליחות מהמוח ע"י הקנה לקרר את חום הלב.¹¹

現在，人的靈魂中有四種元素：火、風、水、土。火元素居於心中。濕潤液體的源頭來自腦部，因為水元素居於那裡。肺部經由氣管，從腦部吸取各種飲液和濕氣，以冷卻心的熱。

阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）從當時的生理學出發：身體由四種元素構成，火居於心中，水居於腦部。肺部經由氣管，從腦部向下吸取濕氣，以冷卻心的熱；這幅生理圖景將成為理解具有ה'性質的靈魂（נפש האלקית，nefesh Elohis）的範型。在《Likkutei Torah》（לקוטי תורה）Emor篇中，阿德莫爾哈扎肯將同樣的元素應用於具有ה'性質的靈魂，並補充說，每個人身上的元素組合各不相同：有些人的神聖之火明顯地燃燒，有些人則只有隱藏的火花，可以被扇旺成火焰。

3 וכך בנפש¹² אלקית יסוד המים במוח¹³ היא בחי' חכמה ודעת בעבודת¹⁴ ה' במוחו ובמחשבתו.

同樣，在具有 ה' 性質的靈魂（נפש האלקית，nefesh Elohis）中，腦中的水元素就是智慧（חכמה，Chochmah）與認知（דעת，Daas）這一層面，體現在心思與思想中對 ה' 的事奉。

在具有 ה' 性質的靈魂中，「腦中的水」就是以智慧與認知來事奉 ה'：深入思惟祂。這是靈魂中與腦中水分相對應的部分。

ואף כי לית מחשבה תפיסא ביה כלל.¹⁵ הלא כתיב נודע בשערים בעלה¹⁶ כל חד לפום שיעורא דיליה.^{17, 18, 19}

雖然「思想完全不能掌握祂」，但不是寫著：「她的丈夫在眾門（שערים，she' arim）中為人所知」嗎？各人都按照自己的度量（שיעורא，shiur）而知。

有人或許會反問：既然思想完全不能掌握 ה'，那又有什麼可思惟的呢？答案在於《Zohar》（זהר）對「她的丈夫在眾門（she' arim）中為人所知」的解讀：把 she' arim 解作彷彿源自「度量」（שיעורא，shiur）一詞；每個人都按自己的理解程度而認識 ה'。在《Likkutei Torah》（לקוטי תורה）Bamidbar 中，阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）解釋說，「思想不能掌握祂」指的是祂的本質；然而，任何人都可以思惟祂如何創造並維繫一切世界。

4 והיינו ההתבוננות בבחי' ²⁰ התפשטות גדולתו ית' למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית

也就是觀照祂的偉大向外延展這一層面／範疇（בחינה，bechinah）：上至無盡，下至無窮；願祂受頌讚。

此處所說的觀照，是思索 ה' 的偉大如何向外延展，上無止境，下無限量。這就是前一段所描述的心智之「水」。

אין עוד מלבדו²¹ כי ברוח פיו כל צבאם²² וכולא קמי' [קמיה] כלא חשיב.²³ וכמו למשל דבורו של אדם שהוא בטל אליו ונחשב כאין נגדו.

「除祂以外，別無他物」，因為「藉著祂口中的氣息，天上萬軍」[被造]；在祂面前，一切都被視為虛無。譬如人的言語，相對於他而言是消融的，與他相比被視為虛無。

其結論是「除祂以外，別無他物」，因為天上的萬軍都出自「祂口中的氣息」，所以在祂面前猶如虛無。譬喻是人的言語：一個字相較於說話的人，猶如虛無。

5 וזה כל אדם לפום שיעורא דיליה יכול לדעת ולהשיג כי אין עוד בשמים ממעל²⁴ וכל העליונים והתחתונים הם נמשכים מרוח פיו ית' ואין דבר חוץ ממנו.

這一點，每個人都能按照自己的程度去認識並領會：天上再無其他存在；上層與下層的一切存在，都源自祂口中的氣息，願祂受頌讚；祂以外別無他物。

每個人都能依照自己的層次，認識到，除了 ה' 以外沒有任何事物存在，而一切上層與下層的存在都源自祂的話語。這就是心智的「水」所帶來的認識。

ולכן הם ממש כלא חשיבי קמיה ויסוד האש הוא הצמאון שבלב המבין בהתבוננות בגדולתו ית' ואיך ממש כולא קמיה כלא חשיבי.

因此，它們在祂面前確實都不值一提。火的元素，則是明白者心中的渴望：他藉著沉思祂的偉大，願祂受頌讚，而領悟萬有在祂面前確實都不值一提。

由這番沉思而生出心中的「火」：對 ה' 的渴望，發自一個真正明白萬物在祂面前都如同無物的人。心智的洞見化為心中的渴望。

6 ולזאת כלתה נפשו²⁵ אליו ית' באהבה עזה כרשפי אש שלהבת²⁶ העולה מאליה להתכלל באור ה' ויחודו ית' ואינו חפץ להיות למטה כטבע אור האש שנמשך בטבעו מלמטלמ"ע [מלמטה למעלה].

因此，他的靈魂以熾烈的愛渴慕祂——願祂受頌讚——猶如火花迸發，像自行向上升騰的火焰，渴望融入 ה' 之光與祂的合一之中；他不願停留在下方，正如火焰之光的本性：它依其本性由下而上升騰。

這種如火的愛使靈魂渴望離開自身所在之處，消融於 ה' 的光中，正如火焰自然向上躍升。這是一種渴望離開世界、向上升騰，而不願停留在下方的愛。

משא"כ בחינת המים הוא מלמעלה למטה שהמים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך²⁷ דהיינו שממשיך על נפשו אור ה' זו תורה ומצות להאיר על נפשו גם בהיותו למטה בבחי' בעל כרחך אתה חי²⁸ כו'.

水的層面（**בחינה**，bechinah）則不同，它是由上而下的；水從高處流向低處。也就是說，他將 ה' 的光——亦即妥拉（**תורה**，Torah）與誡命（**מצות**，mitzvos）——引降到自己的靈魂上，使其即使身處下方，也能照亮自己的靈魂，處於「你是不得不活著的」等等這種情況。

水的運動方向相反，是由高而低：它象徵藉著妥拉與誡命，將 ה' 的光引降到人的生命之中。如此，靈魂便能在下方、在身體之中繼續運作，依著「你是不得不活著的」這句話所表達的精神。

7 וכמו שהמים מכבין אש כך עי"ז ירוה צמאון נפשו כמ"ש הוי כל צמא לכו למים²⁹ כמ"ש במ"א.³⁰

正如水熄滅火，藉此，他也能止息自己靈魂的渴求，正如經上所說：「喂，凡口渴的人，都來到水邊。」如別處所解釋。

正如水能熄滅火，藉著妥拉（**תורה**，Torah）與誡命（**מצוות**，mitzvos）引降 ה' 之光，便能滿足靈魂如火燃燒般的渴求。因此，「喂，凡口渴的人，都來到水邊」這節經文可如此理解：對 ה' 的渴求，其解答就在妥拉之水。根據 Kehot 註釋所引《Or HaTorah》（**אור התורה**）版本，這裡所說的「別處」是指那篇論述「當你出去與仇敵爭戰時」的 maamar；該篇區分了兩種愛：一種是源於觀照、出自理解（**בינה**，Binah）的熾熱而渴求的愛；另一種是智慧（**חכמה**，Chochmah）中的自我消融之愛。

והיינו ע"י בחי' המחבר יסוד המים שבמוח עם בחי' יסוד האש שבלב הוא הקנה.

這是藉著那個連接腦中水之元素與心中火之元素的層面（**בחינה**，bechinah），也就是氣管（**קנה**，kaneh）。

連結心智之水與心中之火的，是氣管；在第2段的圖像中，肺透過氣管將濕氣從腦部引至心臟，聲音也由此通過。

והוא בחי' מקור אותיות³¹ התורה כמ"ש קנה חכמה קנה בינה³² ונק' בחי' זו שר המשקים שבו שואב הריאה משקה מליחות המוח מיסוד המים שבו:

這是妥拉字母源頭的層面（**בחינה**），正如經上所說：「取得（**קנה**，kneh）智慧，取得理解。」這個層面稱為酒政長（**שר המשקים**，sar ha-mashkim），因為肺藉著它，從腦中的濕氣，也就是腦內水之元素所含的濕氣，汲取飲料（**משקה**，mashkeh）。

在靈魂中，氣管是妥拉字母的源頭，因為氣息經過氣管時形成言語；而「取得智慧」這節經文則運用 **קנה** 一詞的雙關，將氣管與智慧連結起來。這個連結的層面稱為神聖的「酒政長」，sar ha-mashkim，字面意思是「掌管飲料的官員」，因為它將心智的「飲料」引降至心中。

第 3 節 · 18-12

酒政長的夢：使人歡喜的酒

8 וזהו ענין החלום של שר המשקים והנה גפן לפני³³ וגו' ואשחט את הענבים³⁴ וגו' ואתן את הכוס על כף פרעה. פי' גפן נק' כנס"י [כנסת ישראל]³⁵ שהיא כללות כל נשמות ישראל.

這就是酒政長官之夢的含義：「看哪，有一株葡萄樹在我面前」，等等；「我榨了葡萄」，等等；「把杯放在法老的掌上。」解釋：葡萄樹是以色列會眾的稱謂；她是以色列所有靈魂的整體／總體表達（**כללות** / כללותם / כללותו，klalus）。

酒政長官的夢如今成了靈魂事奉的圖像。葡萄樹是以色列會眾，也就是所有猶太靈魂合而為一的整體，正如《塔木德》把以色列比作葡萄樹。

9 והענבים הם ניצוצי נשמות שכל ניצוץ נק' בשם ענב אחד כי בכל ניצוץ יש בחי' יין המשמח³⁶ אלהים ואנשים שהוא בחי' אהבה מסותרת לשמות בה' והיא ירושה לנו מאבותינו

葡萄就是靈魂的火花；每一個火花都稱為一顆葡萄，因為每個火花中都有「使 **ה'** 與人歡欣的酒」這一層面／範疇（**בחינה**，bechinah）。這酒正是隱藏之愛的層面，令人因 **ה'** 而歡欣；它是我們從列祖承受的遺產。

每一顆葡萄都是一個靈魂的火花，其中蘊含著「使 **ה'** 與人歡欣的酒」：也就是隱藏之愛，即從列祖承受而來、對 **ה'** 的天性之愛。這種愛使人因 **ה'** 而歡欣。

אלא שהיא מסותרת מאד כמו יין הנטמן בענבים שהענב הוא עגול וחלק ומקיף אותו מכל צד

然而，這種愛隱藏得極深，就像藏在葡萄裡的酒；葡萄渾圓光滑，從四面將酒包裹起來。

這種愛深深隱藏著，如同酒封藏在葡萄裡；葡萄圓潤光滑的外皮，從四面將酒包裹起來。

וא"א להוציא ממנו יין כ"א ע"י סחיטה ודריכה בגת להסיר מעליו הקליפה הסובבת אותו. כך א"א

לגלות מצפוני האהבה כ"א ע"י בחי' מבטשים.³⁷

除非擠壓葡萄，並在榨酒池中踐踏，除去環繞著它的外殼（קליפה，kelipah），否則不可能從中榨出酒來。同樣，唯有透過「擊碎」這一層面（בחינה），才能揭示這愛隱藏的深處。

只有將葡萄擠壓、踐踏，除去葡萄皮，才能榨出酒來；這層皮稱為 קליפה，與表示遮蔽外殼的「外殼」一詞相同。同樣，只有經由「擊碎」才能揭示隱藏之愛；這是指打破自身的重要感，下一段將作進一步解釋。

10 והוי שפל רוח³⁸ בפני כל אדם³⁹ ולא שישפילוהו אחרים כ"א והוי שפל רוח הוי בעצמך ונפשי כעפר

לכל תהי' [תהיה]⁴⁰ כאסקופה הנדרסת כדי להסיר קליפת ערלה החופפת⁴¹ על הלב

「在人面前要心靈謙卑」：不是要別人使他謙卑，而是「要心靈謙卑」：自己就當如此；並且「願我的靈魂在眾人面前如塵土一般」，如同任人踐踏的門檻，為的是除去覆在心上的包皮外殼（קליפה，kelipah）。

這種壓伏就是謙卑：拉比梅厄（רבי מאיר）說：「要成為（והוי，hevei）心靈謙卑的人。」阿德莫爾·哈扎肯強調，人必須使自己謙卑，不可等待別人使自己謙卑；要成為如塵土或門檻一般、任眾人踐踏的人。這樣便能除去覆在心上的「包皮」，也就是遮蔽心中之愛的粗鈍。

דהיינו אפילו מי שלא פגם ונטמא בח"נ [בחטאות נעורים] ממש מ"מ צריך הוא למול ערלת לבו כמ"ש

ומלתם את ערלת לבבכם⁴² דהיינו מה שלבו בוער ומתאוה למותרות.

也就是說，即使一個人並未實際因年少時的罪行而受損[自身]、變得污穢，他仍須割除自己心上的包皮，正如經文所說：「你們要割除你們心上的包皮」；也就是說，他的心燃燒著，渴望多餘之物。

即使一個人沒有犯下嚴重的罪，也必須「割除自己心上的包皮」。心上的包皮，就是它對超出所需之物的熾熱渴望。

11 ונקי' בחי' ערלה החופפת ומכסה על גילוי אלהותו ית' בבחינת הסתר פנים וצריך הוא שלא יהיה בבחי' הסתר פנים ולא יהיה מסך מבדיל כלל ואפי' [ואפילו] קרום דק שהוא בחינת עור הפריעה.⁴³

這稱為包皮的層面／範疇（בחינה，bechinah），它遮覆並隱藏了 אלהותו ית' 的顯現，使之處於面容隱藏的狀態。他不可處於面容隱藏的狀態，並且不可有任何隔絕的屏障，甚至連薄薄一層膜也不可有；這就是割禮第二階段（פריעה，peri' ah）之皮膜的層面。

心的「包皮」是指一切遮蔽 ה' 的臨在、使人看不見祂的事物，也就是「面容隱藏」。目標是，他與 ה' 之間不應有任何隔絕之物，甚至連在割禮第二階段（פריעה）所除去的那層薄膜也不可有。

12 ועי"כ [ועל ידי כך] ואתן את הכוס על כף פרעה.⁴⁴ כמ"ש על כפים חקותיך.⁴⁵ וכתוב על כפים כסה אור.

ויצו עליו במפגיע זו תפלה⁴⁶

藉此便是：「我把杯放在法老的手掌（כף，kaf）上。」正如經文所說：「我已將你刻在[我的]手掌上。」又說：「祂以手掌遮蔽光，並就那懇求者（מפגיע，mafgia）吩咐它」；這就是祈禱。

心一旦被揭開，「杯」便能放在法老的手掌上。「手掌」一詞 כף (kaf) 使人想起兩節經文：ה'的手掌上刻有以色列；以及「祂以手掌遮蔽光，並就那懇求者吩咐它」。塔木德將後一句解讀為指祈禱，因為「懇求」（פגיעה，pegi' ah）意指祈禱。

כי בחי' פרעה בקדושה זלע"ז [זה לעומת זה] כמו שפרעה בקליפה הוא קליפה קשה. כך זלע"ז [זה לעומת זה]

פרעה בקדושה הוא בחי' גילוי אלהותו ית' לשון פריעה

因為神聖一方的法老，是與之相對的一方：正如外殼（קליפה，kelipah）中的法老是一種嚴酷的外殼，與之相對，神聖一方的法老（פרעה，Par' oh）乃是 ה'的顯露之層面；願祂受頌讚。此名源自「揭開」一詞（פריעה，peri' ah）。

外殼一方的法老，是一種嚴酷而堅硬的遮蔽。與之相對的神聖法老，則是 ה'的顯現；因為 Par' oh（法老）與 פריעה（揭開）字母相同，而「揭開」正是前一段用來指除去最後一層膜的詞。

והתגלות דבר ה' ע"י בחי' שר המשקים שהוא בחי' קנה שהקול מעורר הכוונה לשמוח בה' בתפלתו.

ה'話語的顯露[是]藉由酒政長這一層面而來；此層面即氣管，因為聲音會喚起人在祈禱中為 ה'而喜樂的意向。

這種顯露是透過神聖的酒政長——氣管——而來：祈禱的聲音會喚起人為 ה'而喜樂的意向。

וזוהו ואתן את הכוס כי בחי' קנה הנ"ל הוא המוליך התעוררות האהבה למעלה מעלה מהשגת בני אדם:

這就是「我把杯放在法老的手掌上」：因為上文所說的氣管這一層面，正是把愛的激發帶往上方、愈升愈高，超越人所能理解範圍的途徑。

把杯放在法老的手掌上，意指祈禱的聲音將靈魂被喚醒的愛帶向上方，超越人所能領會的境界。從葡萄中釋放出的愛，被呈獻給 ה'的顯現。

令人醉迷的苦澀之酒

13 אך בחי' יין המשמח הנ"ל לא כל אדם זוכה לזה רק ישרי לב כמ"ש ולישרי לב שמחה^{47, 48} דהיינו מי שהלך בדרך ישר כל ימיו.

然而，並非人人都能蒙受上述令人歡欣的酒這一層面；只有心地正直的人才能如此，正如經上所說：「心地正直的人有喜樂」；也就是說，他一生都行走在正直的道路上。

並非人人都能達到這種「令人歡欣的酒」，也就是在祈禱中喜樂地愛 ה'。這只屬於心地正直的人，亦即一生都行走在正直道路上的人。

אבל מי שפגם דרכיו ונטמא⁴⁹ בח"נ [בחטאות נעורים] א"א לו לשמוח בה' בתפלתו כי רבות מחשבות זרות מבלבלות אותו.⁵⁰

但一個玷污了自己的道路、又因年少時的罪而變得污穢的人，便無法在祈禱中以 ה' 為喜樂，因為許多外來的念頭會使他心神紛亂。

有人因年少時的罪而損害了自己的道路，就無法在祈禱中以 ה' 為喜樂。外來的念頭紛至沓來，使他心神紛亂。

14 ולכן זאת העצה היעוצה כי יש עוד בחינת יין והוא בחי' יין המשכר. כמ"ש תנו שכר לאובד ויין למרי נפש ישתה וישכח רישו⁵¹ וגו'.⁵²

因此，所提出的良策是：還有另一層面的酒，就是令人醉酒的酒，正如經上所說：「把烈酒給將亡的人，把酒給心中愁苦的人；讓他喝了，忘記自己的貧困」，等等。

對這樣的人而言，還有另一種酒，就是令人醉酒的酒。《箴言》談到把酒給心中愁苦的人，使他忘記自己的貧困；對於無法達到喜樂的人，這就是一條途徑。

וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] גבי הרוגי ב"ד [בית דין]⁵³ שהיו משקין אותו כוס יין קודם המיתה כדי שתטרף דעתו עליו כדי שיוכל לסבול צער המיתה

正如我們的賢哲 ז"ל 論及由法庭處決的人時所說，他們會在處決之前給[被判刑的人]一杯酒喝，使他的心智昏亂，好讓他能承受死亡的痛苦。

《塔木德》記載，一個即將由法庭處決的人會被給予酒喝，使他的心智遲鈍，得以承受痛苦。令人醉酒的酒，正是使人能夠承受必須經歷之事的東西。

ולכן בק"ש [בקריאת שמע] שעל המטה ג"כ מי שרוצה לקבל עליו ד' מיתות ב"ד [בית דין] כמ"ש בנוסח האריז"ל [האר"י זכרוננו לברכה] אם פגמתי באות י' ונתחייבתי סקילה.

因此，在睡前誦讀 שמע (Shema) 時也是如此：凡願意把法庭的四種死刑承受在自己身上的人，正如阿里扎爾 (האריז"ל) 的禱文所寫：「若我損傷了字母 י (yud)，我便有受石刑之責。」[需要這種酒。]

同樣，人在睡前誦讀 שמע (Shema) 時，若願意承受法庭的四種死刑，正如阿里扎爾的版本所載：「若我損傷了字母 י，我便有受石刑之責」，也需要這種酒。這句話會在下一段接續完成。

15 ובפרט כשרואה בעצמו שלבו מטומטם בקרבו והיה לאבן⁵⁴ זו היא בחי' סקילה שהוא חייב בודאי.

尤其是，當他看見自己的心在內裏閉塞不通，已變得如石頭一般：這就是石刑的層面，他確實當受此刑。

四種死刑對應於一個人內在的狀態。心若已閉塞，堅硬如石，便對應石刑；他可以坦然看出自己理當受此刑。

וכן כשלבו בוער ומתאוה לדברים אסורים זו היא בחי' שריפה וכש"כ [וכל שכן] אם יודע בעצמו שפגם ונטמא בח"נ [בחטאות נעורים] וכן כל חד לפום שיעורא דיליה כי ידע אינש בנפשיה.

同樣，當他的心為禁忌之事燃燒，並對之生起欲望，這就是焚刑的層面；更何況，若他自知曾因年少時的罪過而受損、受玷污。每個人也都依照自己的程度而論，因為人最了解自己的靈魂。

心因對禁忌之事的欲望而燃燒，對應焚刑；若他自知確實犯了罪，更是如此。每個人都應自行衡量，因為只有他最了解自己的靈魂。

זאת היא עצה היעוצה שיוכל לקבל עליו ד' מיתות ב"ד [בית דין] בשלימות ישתה בחי' כוס יין הנ"ל.

這就是所給出的建議，使他能完整地接受法庭的四種死刑加諸自己：他應飲下前面所說的酒杯這一層面。

若要完全而真誠地接受法庭的四種死刑，就需要前面所說的「酒杯」：那使人醉意朦朧、讓他得以承受痛苦的酒。接下來的段落會說明，實際上這酒究竟是什麼。

第 5 節 · 116-17

真正的義人與火河

16 והענין דהנה איתא בזוה"ק [בזוהר הקדוש] זכאי קשוט⁵⁵ כל יומא מסתכלי בנפשיהו כאלו ההוא יומא מסתלקי מעלמא.

解釋如下：神聖的《Zohar》(זהר) 中說：「真正的義人，每一天都觀照自己，彷彿就在那一天離開世界。」

《Zohar》說，真正的義人把每一天都看作自己在此世的最後一天。阿德莫"ר哈扎肯將以此解釋令人陶醉的酒。

ולכאורה אינו מובן⁵⁶ כי זכאי הם צדיקים וזכאי קשוט הם יותר במעלה עליונה ואיך שיבת אותם במעלה ומדרגת יראת עונש לבד.

乍看之下，這似乎難以理解，因為義人（זכאי，zakkai）就是正義之士（צדיקים，tzaddikim）；而真正的義人（זכאי קשוט，zakkai kshot）層次更高；那麼，怎麼會以僅僅具有懼怕懲罰的品質與層次來稱許他們呢？

若按字面理解，想到自己的死亡，是一種懼怕懲罰的方式；這屬於較低層次的事奉。Kehot 的一則註釋記載，有一份手稿明言如此，並補上「依其字面意義」。Zohar 為何要以如此基本的事來稱許 zakkai kshot——最高層次的義人呢？

אלא הענין הוא כי אפי' צדיק גמור כשהולך לג"ע [לגן עדן] צריך טבילה בנהר די נור^{57, 58, 59} והטבילה הוא להעביר כח הזוכר מזה העולם. כי א"א לירש⁶⁰ מקומו בג"ע [בגן עדן] כל זמן שזוכר אפי' [אפילו] מקצת דמקצת⁶¹ מעניני עוה"ז.⁶²

其實，事情是這樣的：即使是完全的義人（צדיק גמור，tzaddik gamur），前往伊甸樂園（גן עדן，Gan Eden）時，也需要浸入火河；這一浸，是為了除去記憶此世的能力。只要還記得此世哪怕最微末的一點事，就不可能承受自己在 גן עדן 的位置。

答案是：即使是完全的義人進入 Gan Eden，也必須浸入「火河」（נהר דינור，Nehar Dinur；但以理看見它流經「寶座前」），以忘卻此世；只要還記得世間哪怕最微小的一部分事，就不可能承受自己在那裡的位置。在《Torah Ohr》的〈Yisro〉篇中，阿德莫"哈扎肯將此比作拉比澤拉（רבי זירא）：他禁食，為的是在升往以色列地之前忘掉巴比倫塔木德。

17 וכן כשהולך מחיל אל חיל⁶³ מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו⁶⁴ יבא כל בשר להשתחוות לפני⁶⁵ וגו' צריך עוד טבילה בנהר די נור אחר לשכוח גם ההשגה⁶⁶ שהשיג בג"ע [בגן עדן] התחתון ועליון.

同樣地，當他「由力量進到力量」時，[正如經上所說：]「每逢新月、每逢安息日（שבת，Shabbos），凡有血肉者都要來在我面前下拜」，等等；他還需要在另一條火河中再浸一次，好忘卻他在下層與上層的伊甸園（גן עדן，Gan Eden）所獲得的理解。

靈魂在伊甸園中不斷「由力量進到力量」，每逢新月與安息日都會上升；每次上升時，都需要再浸一次，以忘卻它在較低層面所領會的事物。《Sefer HaMaamarim》（ספר המאמרים）5565 為 Kehot 註釋所引，解釋這些上升是靈魂從一室升至另一室，為了更充分地享受聖者的臨在（שכינה，Shechinah）的光輝。

וזאת ישים האדם אל לבו כי הנה ענין ג"ע [גן עדן] הוא שנהנין מזיו השכינה⁶⁷ ואין זה אלא זיו כו'

人應當將此銘記於心：גן עדן 的本質，在於「眾靈魂」享受聖者臨在的光輝，而這不過是光輝，等等。

גן עדן 被描述為靈魂享受聖者臨在的光輝，而那終究只是一道光輝，並非 ה' 本身。人應當反思這一點。

ומה אם לא בא אלא ליהנות מזיו השכינה צריך הוא להסיר כח הזוכר מהעוה"ז. הבא לדבקה בו ית' ע"י תורה ותפלה על אחת כמה וכמה.⁶⁸

若一個人來到那裡，只為享受聖者臨在的光輝，尚且必須除去記憶此世的能力，那麼，藉著妥拉（תורה，Torah）和祈禱而來與祂緊密結合的人，更是如此！

如果僅僅享受一道光輝尚且需要忘卻此世，那麼，藉著妥拉和祈禱與 ה' 本身緊密結合，就更需要如此。這是由輕推重的論證（קל וחומר，kal vachomer）。

וזהו כוונת הזוהר מסתכלי בנפשיהו כו' להסיר כח הזוכר מעניני עוה"ז כדי לדבקה בו ית' בתורה ותפלה).

（這就是《Zohar》（זהר）所說「他們觀照自身」等語的意思：為了在妥拉和祈禱中與祂緊密結合，便要除去對此世諸事的記憶能力。）

這正是《Zohar》的意思：真正的義人每天都思量自己將離開此世，以便放下世間事務，在妥拉和祈禱中與 ה' 緊密結合。這不是出於對懲罰的畏懼，而是為親近祂作準備。

והנה יש בחי' נהר די נור אחר למטה הנעשה מזיעתן של חיות הקדש.⁶⁹ פי' חיות הקדש היא אהבה עליונה בבחינת יין המשמח.

現在，在下方還有另一層火河，它由聖潔的活物（חיות，Chayos；即承載神聖戰車的天使）所流出的汗形成。解釋：聖潔的 חיות 就是上層的愛，屬於令人歡欣之酒的層面。

此外還有一條較低層的火河；如塔木德所說，它由聖潔的 חיות（承載神聖戰車的天使）所流出的汗形成。這些 חיות 代表上層的愛，也就是令人歡欣之酒。

וזיעתן הוא פסולת שלהן שבהשתלשלות האהבה למקום נמוך מאד נעשה שמרים ופסולת בירידתן לעוה"ז החומרי.

它們的汗就是它們的廢滓：當這愛逐層下降至極低之處，在下降至這個物質世界的過程中，便成為酒糟與廢滓。

它們的汗是那愛的廢滓：當愛逐步下降，進入這個粗重的物質世界時，就轉化為酒糟。接下來的段落會說明，這條較低層的火河成為人對自身墮落的苦澀感受；如同進入伊甸園之前的浸禮，它使人忘卻此世的事務。

化為祈禱的苦澀

18 וזאת ישים האדם אל לבו בחי' הירידה איך שירד מטה מטה מאד ויתמרמר לבו מאד

人應將此銘記於心：細想這下降的層面——他竟已下降得極其、極其低下；並讓自己的心變得極其苦澀。

人應反思自己已墮落得多麼深，極其、極其低下，直到內心變得苦澀。這份苦澀，正是令人沉醉之酒的開端。

ויעצק אל⁷⁰ ה' בצר לו כמ"ש צעק לבם אל אדני⁷¹ עד שיצא מדעתו. פי' מדעתו ומחשבתו שהיה קשור בה כל היום.

並讓他在困厄中向 ה' 呼喊，正如經上所說：「他們的心向 ה' 呼喊。」直到他超出自己的理智之外。意即：離開他的理智與思想——他整日都緊緊其中。

然後，他在困厄中向 ה' 呼喊，發出來自心底的呼喊，正如「他們的心呼喊」；這呼喊深切到使他「超出自己的理智之外」。阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）解釋說：他放下那些整日緊緊於心的思想與掛慮。

19 ויתקע מחשבתו בחוזק בעומק במרירות נפשו עד שיסיר כח הזוכר מעניניו ומעסקיו. וזהו בחי' יין

המשכר וישתה וישכח רישו⁷² ועל ידי זה יוכל להתפלל ולומר ברוך אתה לנוכח מעומקא דלבא.

他要以堅定而深切的心念，專注於自己靈魂中的苦澀，直到他不再記掛自己的事務與營生。這就是令人醉倒的酒這一層面：「讓他喝吧，便忘卻自己的貧困。」藉此，他便能夠祈禱，並從內心深處直接稱說：「你是應受稱頌的。」

當人深深專注於自己靈魂中的苦澀時，便會忘記自己的營生與事務。這就是令人醉倒的酒：「讓他喝吧，便忘卻」；它使人能從內心深處直接向 ה' 說：「你是應受稱頌的。」

כי ענין המרירות הוא על העבר כי מר נפשו על הסתר פניו ית' כי אילו היה גילוי אלהותו ית' עכ"פ [על כל פנים] כמורא בשר ודם. כמאמר רבן יוחנן בן זכאי⁷³ לתלמידיו הלואי שיהי' [שיהיה] מורא שמים עליכם וכו'.

因為這苦澀是因過去而起：他的靈魂因祂的面容被遮蔽而感到苦澀；若祂的**אלקות**曾顯現，哪怕至少如同人對血肉之軀所懷有的敬畏，那該多好！正如拉班約哈難·本·撒凱（רבן יוחנן בן זכאי）對門徒們所說：「但願天上的敬畏臨到你們身上」，等等。

這苦澀是因過去而起，是因為 ה' 對他隱而不顯，以致他甚至未能感受到如面對世人時那樣的敬畏。拉班約哈難·本·撒凱祝願門徒們對天的敬畏至少能如同他們對血肉之軀的敬畏那般深切。

20 ולכן כשישוב אל ה' יבקש גילוי אלהותו ית' מעומקא דלבא וזהו ברוך אתה כו' וכל התפלות ובקשות

הם מסודרים עד"ז.⁷⁴

因此，當他回歸 ה' 時，便會從內心深處祈求祂的顯現——願祂受頌讚——；這就是「你是應受頌讚的」等等。所有祈禱和祈求也都依此安排。

當他回歸 ה' 時，他所祈求的是 ה' 向他顯現；這就是「你是應受頌讚的」的意思，因為這是在直接向 ה' 說話。所有祈禱和祈求都是以此為基礎；Kehot 的註釋指出，最後這句在一份抄本中缺失，可能是澤馬赫·策德克（הצמח צדק）所增補。

וכן בקבלת מ"ש בק"ש [בקריאת שמע] באמת כי באמת רצונו ותפצו לדבקה בו ומר נפשו על ריחוקה מאור

פני מלך⁷⁵

同樣，他在誦讀 שמע（Shema）時接受天國之王權，[他接受這一點]是真誠的；因為他確實願意並渴望與祂緊密相連，而他的靈魂因遠離君王面容之光而感到苦楚。

同樣，當他在誦讀 שמע 時接受天國之王權，他是出於真心；因為他確實想要與 ה' 緊密相連，並因自己遠離「君王面容之光」而感到痛苦。

ואף כי באמת עדיין הוא רחוק מ"מ עכ"ז [עם כל זה] יש בחי' הבדלה מי הוא הרחוק כמ"ש במ"א.

雖然事實上他仍然遠離，但即便如此，仍有一項區別，[至於]究竟誰是那個遠離者，正如別處所解釋的。

雖然他仍遠離 ה'，但遠離者是誰，確實有所分別：為自己的遠離而痛苦的人，並不像不在意的人。阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）指向他在別處對此的解釋。

וגם בבחי' יין זה צריך מקודם הסחיטה לשום עצמו כשיריים במה שיעמיק במחשבתו ענין כל המעשים

ודבורים ומחשבות שעברו עליו אשר לא לה' המה ויהיה שפל רוח מאד:⁷⁶

而在這種酒的層面／範疇（בחינה，bechinah）上，他也必須在榨取之前藉著深入思量自己過去的一切行為、言語和思想——凡不是為 ה' 而有的——使自己如同無足輕重的殘餘之物，並且心靈極其謙卑。

在這種酒的層面上也一樣，在產生這酒的「榨取」之前，他必須使自己如同無足輕重的殘餘之物，藉此思量自己所有不為 ה' 而有的行為、言語和思想。在《Likkutei Torah》（לקוטי תורה）〈Masei〉中，阿德莫爾·哈扎肯沿著這一思路闡釋「使自己如同殘餘之物」，並回指本篇關於真正義人的討論。

將光收藏於妥拉：約瑟的層面

21 אך עוד אחת היא צריך לשית עצות בנפשו בבי' בחי' יין הנ"ל והוא מארז"ל [מאמר רבונינו זכרונם לברכה] על

וירא אלקים את האור כי טוב כי טוב הוא לגנוז.⁷⁷

但還有一件事：他必須在心中為自己籌思，如何面對上述兩種層面的酒。這就是我們的賢者所說的，關於「אלקים (Elokim) 看見光，光是好的」：「它是好的，宜將它藏起來。」

對這兩種酒——喜樂之酒與苦澀之酒——還有一項勸告。賢者說，光是「好的，宜將它藏起來」；同樣，人於祈禱中所達到的光，也必須隱藏起來並妥善保存。

וביאור הענין כמ"ש בקשתי את שאהבה נפשי וגו' אחזתיו ולא ארפנו עד שהבאתיו אל בית אמי ואל

חדר הורתי.^{78, 79}

這件事的解釋，正如經上所寫：「我尋找我靈魂所愛的……」，「我抓住他，不肯放他，直到我把他帶進我母親的家，帶進孕育我的那位的內室。」

《雅歌》的經文描述抓住所愛者，並把他帶進「我母親的家」和「孕育我的那位的內室」。祈禱中所生發的愛，必須被帶到一個能使它持續留存之處。

בית אמי זו תושב"כ [תורה שבכתב] חדר הורתי זו תושבע"פ [תורה שבעל פה] שהם בחי' כלים להכניס בתוכם

גילוי אלהותו ית' בחי' כוס פרעה.

「我母親的家」是書面妥拉；「孕育我的那位的內室」是口傳妥拉。它們是器皿的層面，用來將 ה' 的顯現——願祂受頌讚——引入其中；這就是法老之杯的層面。

「我母親的家」是書面妥拉，「內室」是口傳妥拉。它們是承載 ה' 顯現的器皿，也就是法老的「杯」。

22 וכמ"ש כוס ישועות אשא⁸⁰ ואז מתקיים היין בתוכו משא"כ בבטול הכלים מסתלק האור כנוזע.

正如經上所說：「我要舉起救恩之杯」；如此，酒便得以保存在杯中。相反，器皿一旦不復存在，光便退去，這是眾所周知的。

杯承載著酒；如眾所周知，沒有器皿，光便會退去，這是卡巴拉關於光與器皿（אורות וכלים, oros v'keilim）的教導。因此，祈禱之愛唯有由托拉承載，才能持續。

ועוד יזכור לו ענין מעשיו שלא יהיה בשביל עצמו כ"א לעשות נח"ר [נחת רוח] לפניו ית' להיות מכון

לשבתו להיות לו דירה בתחתונים⁸¹

此外，他也要記住自己行為的意義：行為不是為了自己，而是為了使祂欣慰，成為祂安居的穩固所在，使祂在下界有一個居所（דירה בתחתונים, dirah betachtonim）。

人也應記得，自己的事奉不是為了自己，而是為了使 ה' 欣慰，並使這個下界成為祂的居所。

והיינו שיכין אורו בתוך אותיות התורה שהם כלים לאורו ית' וזהו בחי' יוסף פי' יוסף תענוג ונח"ר
[ונחת רוח] לפניו ית'.

也就是說，他要把祂的光安置在托拉的字母之中；這些字母是祂的光的器皿，願祂受頌讚。這就是約瑟（יוסף）的層面；他的名字意為「他要增添」（יוסף，yosif），即在祂面前增添喜悅與欣慰，願祂受頌讚。

這是指他把 ה' 的光安置在托拉的字母之中，因為字母是承載那光的器皿。這就是約瑟的層面；他的名字意為「他要增添」，正如拉結（רחל）給他起名時所說：「願 ה' 再增添（יוסף，yosef）一個兒子給我。」他在 ה' 面前增添喜悅與欣慰。

第 8 節 · 123-25

忘記約瑟，以及法老的夢

23 וזהו שאמר הכתוב ולא זכר שר המשקים את יוסף⁸² וישכחהו⁸³ ויהי מקץ⁸⁴

這就是經文所說：「然而，酒政長沒有記念約瑟（יוסף），竟把他忘了。事情到了末了。」

阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）回到他開篇所引的經文：酒政忘了約瑟，接著「末了」便來到。現在他從靈魂的角度解釋這些經文。

פי' כי ע"י ולא זכר בחי' יוסף שהוא להרבות תענוג⁸⁵ לפניו ית' נתהוה עי"ז ויהי מקץ לשון סוף ותכלה
לביחי' שנתים ימים

意思是：由於「沒有記念」約瑟的層面——其作用是在祂面前增添喜悅（תענוג，taanug），願祂受頌讚——因此便有了「事情到了末了」（מקץ，miketz）；「末了」一詞表示終結與止息，指的是「兩年日子」這一層面。

當「酒政」——禱告的聲音——沒有記念約瑟，也就是沒有記念在 ה' 面前增添喜悅的目的時，結果便是 מקץ，即「末了」，也就是止息。所終止的，是稱為「兩年日子」的層面。

פי' שיכלה ח"ו [חס ושלום] אצלו בחי' התורה שהיא בחי' שנתים ימים כמ"ש ואהיה שעשועים יום
יום^{86, 87} אלפים שנה קדמה התורה לעולם.^{88, 89}

意思是，妥拉這一層面對他而言竟會止息，願 ה' 不使如此；這就是「兩年日子」的層面，正如經上所寫：「我日[復]日都是[祂的]喜悅」（יום יום，yom yom）：妥拉比世界早了兩千年。

「兩年日子」指妥拉：שנתים（shenasayim，「兩年」）與 ימים（yamim，「日子」）連在一起，使人想起「我日日都是祂的喜悅」（יום יום）。賢者將此解作 ה' 的兩個「日子」，每一日為一千年；這就是妥拉先於世界的兩千年。因此，忘記約瑟會導致妥拉在一個人的生命中止息，願 ה' 不使如此。

24 והיינו כמ"ש בתיקונים⁹⁰ חכים ולא בחכמה ידיעא מבין ולא בבינה ידיעא בחי' חכמה תשב"כ [תורה

שבכתב] בחי' בינה תשב"כ פ [תורה שבעל פה]

這正如《Tikkunim》（תיקונים）所寫：「有智慧，卻不是以可知的智慧；能理解，卻不是以可知的理解。」智慧（חכמה，Chochmah）的層面（בינה，bechinah）是書面妥拉；理解（בינה，Binah）的層面是口傳妥拉。

《Tikkunei Zohar》（תיקוני זהר）說，⁹⁰ 有智慧，卻不是以一種可為人所知的智慧；祂能理解，卻不是以一種可為人所知的理解。智慧對應書面妥拉，理解對應口傳妥拉；它們正是前幾段所說的兩個「器皿」。

כי מחמת שכוונתו בשביל עצמו אינו חושש לגנוז האור בכלי ודי לו בהתגלות האור לבד בתפלה.

因為他的意圖是為了自己，他便不在意將光藏於器皿中；對他而言，祈禱中單單顯露光，便已足夠。

為自己而祈禱的人，不在意將光收攝於妥拉的器皿中。祈禱中所體驗到的顯露，對他而言已經足夠。

אך במשך הזמן נעשה ופרעה חולם⁹¹ פי' שאפילו בחי' התגלות בחי' יין הנ"ל שיש לו אינן אמתיים כ"א דרך דמיון וחלום שגורם הסתלקות האור כו'.⁹²

然而，隨著時間推移，便出現了「法老作夢」的情形；意思是，他所擁有的、上述酒這一層面的顯露，甚至也不是真實的，只不過是幻想與夢境，因而使光退去，等等。

隨著時間推移，這便成了「法老作夢」：他在祈禱中感受到的顯露，甚至會顯明只是幻想，如同夢境。沒有器皿，光便會退去。

25 ולכן נופל לבחינת מדות שהמדות הן נרגשות בנפשו שבע פרות הטובות⁹³ כו' ומיד עולות אחריהן שבע

פרות אחרות ותאכלנה⁹⁴ כו'

因此，他便落到情感屬性的層面；因為這些屬性會在他的靈魂中成為切身感受：「七頭好母牛」等等；緊接著，又有「另外七頭母牛」上來，「把牠們吃了」等等。

若沒有妥拉作為器皿，人就會落到情感屬性（מדות，middos）的層面，將它們感受為自身的經驗。這就是法老的「七頭好母牛」：祈禱中的良好感受；它們很快便被「另外七頭母牛」吞沒，也就是隨後升起的不良感受。

ולא נודע כי באו אל קרבנה⁹⁵ פי' שנסתלק ונתעלם האור כ"כ [כל כך] עד שנדמה לו כאלו לא התפלל מעולם.

「人竟不知道牠們曾進入其中」：意思是，光已退去並隱藏得如此深，以至於他覺得自己彷彿從未祈禱過。

正如法老的夢中，瘦牛吃了肥牛，身上卻看不出任何變化；他祈禱的光也完全消失，彷彿他從未祈禱過。

משא"כ בבחי' יוסף שהוא מוסיף ומרבה תענוג ונח"ר [ונחת רוח] לפניו ית' להיות מכון לשבתו ולהיות לו דירה בתחתונים

約瑟（יוסף）的層面則不同：他增添並增益在祂面前的喜悅（תענוג, taanug）與滿足，成為祂居所的穩固所在，並使祂在下界中有居所（דירה בתחתונים, dirah betachtonim）。

約瑟的層面恰恰相反：他的事奉旨在增添並增益 ה' 面前的喜悅與滿足，並使事奉者成為祂安居的穩固所在，並使祂有 דירה בתחתונים。

ואז⁹⁶ אין המדות נרגשות בנפשו כלל לא שבע פרות הטובות כו' ומכש"כ [ומכל שכן] שאין רע יורד מלמעלה⁹⁷ רק טוב גנוז בתוכו:

那麼，這些屬性在他的靈魂中便完全不會被感受到：甚至連「七頭好母牛」等等也感受不到；更何況[那些不良的情緒]更是感受不到，因為沒有邪惡從上方降下，只有隱藏其中的善。

為了讓 ה' 在下界有居所而事奉的人，不會把自己的情緒感受為自身的經驗，甚至連良好的情緒也不會如此，更不用說不良的情緒；因為從上方降下的並非邪惡，只有隱藏其中的善。在下一篇《Torah Ohr》（תורה אור）論述（Miketz 2）中，阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）解釋，藉著研習妥拉的喜悅，也就是 ה' 「日日的喜悅」，一切阻礙都被除去，邪惡全然不會從上方降下；若沒有這喜悅，「兩年的日子」便告終，接著法老做夢。

在事奉中的實踐

祈禱之前，先使自己謙卑，讓隱藏的愛得以流露；若無法達到喜樂，就讓自己因與 ה' 疏遠而真誠地感到苦澀，使你忘卻自己的事務，從心祈禱。然後，不要以這份感受為滿足：將這道光收攝於妥拉的研習之中，並讓一切都為了 ה'，為祂在下界建立居所，使這道光不致如夢一般消逝。

討論問題

1. 這篇 maamar 如何將氣管（kaneh）與酒政長連結起來？為什麼聲音是心智與心之間的橋梁？
2. 使人歡喜的酒與令人醉迷的酒有何不同？兩者各是為誰而設？
3. 對於《Zohar》讚許真正的義人每天思念離開世界一事，阿德莫爾·哈扎肯如何作答？
4. 為什麼祈禱之光需要妥拉的器皿？「將它收藏起來」是什麼意思？
5. 情感「在靈魂中被感受到」是什麼意思？為什麼約瑟的層面不受此影響？

註記

第 1 段

1 ויהי מקץ

註釋引導讀者參閱本書較前部分刊出的雷貝（רבי）資料來源註釋，以查考本篇 maamar 的其他參考資料；該註釋將本篇定為 5557 年（1796）安息日光明節所講。

KEHOT 註記

ראה לעיל בציונים לכ"ק אדמו"ר זי"ע. המאמר הוא משבת חנוכה תקנ"ז.
ראה מאמרי אדה"ז הקצרים ע' כ. וברשימת המאמרים שם. והמאמר שם
הוא כעין ביאור לכאן. המאמר עם הגהות באוה"ת כרך ה תתקעא, א.
והוספה בכרך ו תתש, א.

2 ויהי מקץ

敘事者在 Parshas Miketz 開篇寫道：酒政恢復職位整整兩年後，法老夢見自己站在尼羅河旁。這篇論述（מאמר，maamar）以其特有的方式解讀其中兩個詞：詞語「未了」（מקץ，miketz）指終結或停止；「兩年的日子」則指妥拉，因為妥拉早於世界兩千年。（第 23 段）（背景：Steinsaltz Tanakh）

בראשית מ"א:1:41 Genesis

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וַפְרָעָה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַנָּהָר:

And it came to pass at the end of two full years, that Pharaoh dreamed: and, behold, he stood by the river.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית מא, א. בבוך 2217 מתחיל: "ויהי מקץ, שנתים ימים וגו' והנה
שבע פרות וגו', והנה פרשה זו מחוברת לפרשה שלמעלה ממנה ולא זכר שר
המשק"י וגו' כי לבעבור זה לא זכר וגו' נתהווה ויהי מקץ, וביאור הענין כי
כמו שיש פרעה ושר המשקים בקליפה כך זה לעומת זה עשה אלקים
בקדושה ג"כ ויוכל ג"כ למצוא האדם בחי' אלו בנפש האלקית כי בצלם
אלקים עשה את האדם."

3 ולא זכר שר המשקים

Vayeshev 篇的最後一節：儘管他的夢正如約瑟（יוסף）所說的那樣應驗了，酒政卻沒有記得約瑟的請求，後來更把他忘了。阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將 Miketz 解讀為這番遺忘所帶來的結果。（背景：Steinsaltz Tanakh）

בראשית מ"ג:23 Genesis 40:23

וְלֹא־זָכַר שַׂר־הַמִּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּח:

Yet did not the chief butler remember Joseph, but forgot him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית מ, כג.

4 שו"ה לפרשה — כי מפני

手稿作「由於」而非「因為」；意思相同。

KEHOT 註記

בבוך 1174: כי בעבור.

5 עשה אלקים

Kohelles 勸人享受好日子，並思量壞日子，因為「造了這一個，使之與那一個相對」：善與惡乃是作為彼此相對的一對而被造。哈西迪思想（חסידות，Chassidus）將此視為一項原則：神聖中的每一個層次，在外殼（קליפה，kelipah）中都有其對應者，反之亦然。（背景：Steinsaltz Tanakh）

קהלת ז':14 Ecclesiastes 7:14

בְּיוֹם טוֹבָה הָיָה כְּטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רָאָה גַּם אֶת־זֶה לְעִמְתּוֹ עָשָׂה הָאֱלֹקִים עַל־דְּבַרְתָּ שְׁלֹא יִמָּצֵא הָאָדָם אַחֲרָיו מְאוּמָּה:

In the day of prosperity be joyful, and in the day of adversity consider; G-d hath made even the one as well as the other, to the end that man should find nothing after him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

6 שו"ה המשקים — עשה אלקים שכמו"כ בסטרא דקדושה יש ג"כ בחי' אלו

手稿作：「因為 אלקים也造出了神聖一方的層面；人也可以在神聖之中、在具有 יה' 性質的靈魂裡找到這些層面，因為祂照著 אלקים 的形象造人。」

KEHOT 註記

בבוך 1174: "עשה אלקים בחי' קדושה ג"כ, ויוכל האדם למצוא בחי' אלו
ג"כ בקדושה בנפש האלקית, כי בצלם אלקים עשה את האדם."

7 שכמו"כ בסט' דקדושה יש ג"כ בחי' לו

註釋指出，本篇此處沒有繼續直接闡明這些神聖層面的對應者，並引導讀者參閱《Or HaTorah》的版本。

KEHOT 註記

כאן אינו מבאר הענינים בקדושה, ראה אוה"ת בראשית כרך ה תתקעא, א.
ע"ש.

第 2 段

8 ד' יסודות בנפש האדם ארמ"ע

那裡也指出，在具有 יה' 性質的靈魂中，水居於腦部，火居於心中；而且每個人的元素組合各不相同：有些人的神聖之火像炭火般明亮地燃燒，有些人則只有隱藏的火花，可以被扇旺成火焰。每一位猶太人至少都具有這樣的火花。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת אמור לב, ג.

9 ומקור הליחות

手稿作「水與濕氣所在之處」。

KEHOT 註記

בבוך 633: ומקום המים והליחות.

第 4 段

20 והיינו ההתבוננות בבחי'

手稿省略了「觀照」一詞，只讀作「也就是，這一層面」。

KEHOT 註記

בבוך 265: והיינו בבחי'.

21 摩西 (משה) 提醒以色列人他們所見的奇事，為要使他們知道 הוי (Havayah) 就是 ה' : 「除祂以外，別無他者。」按經文的淺義，這句話是說沒有其他力量；哈西迪教義 (חסידות, Chassidus) 則按字面理解，即除 ה' 以外，沒有任何事物真正存在。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Deuteronomy 4:35 דברים ד':ל"ה

אתה הראת לדעת כי ה' הוא האֱלֹהִים אֵין עוד מלבדו:

Unto thee it was shown, that thou mightiest know that the L-RD, He is G-d; there is none else beside Him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

22 ברוח פיו כל צבאם

詩篇作者讚美創造主：「諸天藉 ה' 的話而造成；祂口中的氣息，造就了天上的萬象。」創造乃是 ה' 的言語，因此在祂面前自我消融。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Psalms 33:6 תהילים ל"ג:ו'

בְּדִבְרֵי ה' שָׁמַיִם נַעֲשׂוּ וּבְרוּחַ פִּי כָל־צִבְאוֹם:

By the word of the L-RD were the heavens made; And all the host of them by the breath of His mouth.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים לג, ו.

23 וכולא קמי' כלא חשיב

《Zohar》(זהר) 中的語句：「在祂面前，一切都被視為虛無。」老雷貝 (אדמו"ר הזקן) 在其著作中屢次引用這句話。

ספר זוהר, הקדמה 20:188–22:199 זohar, Introduction כ"קפ"ח-כ"ב:קצ"ט

第 5 段

24 אין עוד בשמים ממעל

הוי' (ה') 告訴以色列人，要認識並銘記於心：「除祂以外，別無其他。」阿德穆爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 將這句話意譯為每個人都能達到的認識。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Deuteronomy 4:39 דברים ד':ל"ט

וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וְהַשָּׁבָת אֱלֹהֶיךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹהִים בְּשִׁמָּיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתַּחַת אֵין עוֹד:

know this day, and lay it to thy heart, that the L-RD, He is G-d in heaven above and upon the earth beneath; there is none else.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 6 段

25 כלתה נפשו

詩篇作者渴望聖殿：「我的靈魂渴慕，甚至渴慕至耗盡 (כלתה, kalsah)，要進入 (ה') 的院宇。」一詞也有耗盡之意，表達靈魂渴望消融於 ה'。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Psalms 84:3 תהילים פ"ד:ג'

נִכְסְפָה וְגַם־כִּלְתָּה נַפְשִׁי לַחֲצֵרוֹת ה' לִבִּי וּבִשְׂרֵי יְרֵנּוּ אֶל־אֱלֹהֵי:

My soul yearneth, yea, even pineth for the courts of the L-RD; my heart and my flesh sing for joy unto the living G-d.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

26 כרשפי אש שלהבת

那女子懇求她所愛的人把她放在心上，如同印記，因為愛情堅強如死亡，「它的火花是火的火花，是 ה' 的烈焰。」阿德莫爾哈·扎肯用這句話來形容靈魂熾熱的愛。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Song of Songs 8:6 שיר השירים ח':ו'

שִׁימֵנִי כְחוֹתָם עַל־לִבֶּךָ כְחוֹתָם עַל־זְרוֹעֶךָ כִּי־עֲזָה כְמוֹת אֶהְבֶּה קֶשֶׁה כַּשָּׂאוֹל קִנְיָה רִשְׁפִּיהָ רִשְׁפִּי אֵשׁ שִׁלְהֶבֶתֶיהָ:

Set me as a seal upon thy heart, As a seal upon thine arm; For love is strong as death, Jealousy is cruel as the grave; The flashes thereof are flashes of fire, A very flame of the L-RD.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

27 שהמים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך

《塔木德》以水比喻妥拉：水離開高處，流向低處；妥拉也只停留在謙卑的人身上。此處的意象是 ה' 之光流下、進入靈魂。

Taanit 7a:15 תענית ז' א"ט:י"ה

וְאָמַר רַבִּי חֲנִינָא פַר אִידִּי: לָמָּה נִמְשְׁלוּ דְבָרֵי תוֹרָה לַמֵּיִם, דְּכָתִיב: "הוּא כֹל צִמָּא לְכוּ לַמֵּיִם", לוֹמַר לָךְ: מָה מֵיִם מַזִּיחִין מְקוֹם גָּבוֹה וְהוֹלְכִין לְמְקוֹם נָמוּךְ, אַךְ דְּבָרֵי תוֹרָה אֵין מִתְקַיְּמִין אֲלָא בְּמֵי שְׂדֵעְתוֹ שְׁפֵלָה.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

תענית ז, א.

28 בעל כרחך אתה חי

「你是違背自己的意願而出生，也是違背自己的意願而活。」阿德莫爾哈·扎肯以此說明：靈魂雖渴望上升，仍留在下方的身體中，以實現 ה' 的意願。

Pirkei Avot 4:22 משנה אבות ד':כ"ב

... וְאֵל יִבְטִיחֶךָ וְיָצִיךָ שֶׁהַשָּׂאוֹל בֵּית מְנוּס לָךְ, שֶׁעַל כְּרַחֲךָ אֵתָה נּוֹצֵר, וְעַל כְּרַחֲךָ אֵתָה נּוֹלֵד, וְעַל כְּרַחֲךָ אֵתָה חַי, וְעַל כְּרַחֲךָ אֵתָה מֵת, וְעַל כְּרַחֲךָ אֵתָה עֹתִיד לָמוֹת דִּין וְחֶשְׁבוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ הַמַּלְכִּים הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא:

He used to say: the ones who were born are to die, and the ones who have died are to be brought to life, and the ones brought to life are to be judged; So that one may know, make known and have the knowledge that He is G-d, He is the designer, He is the creator, He is the discernor, He is the judge, He the witness, He the complainant, and that He will summon to judgment. Blessed be He, before Whom there is no iniquity, nor forgetting, nor ...

Torat Emet 357 (Public Domain) · Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

第 7 段

29 何 כל צמא לכו למים

先知呼喊：「喂，凡口渴的人，都來到水邊」，邀請所有人自由領受賜生命之物。賢者將水解作妥拉；此處，水回應靈魂對 ה' 的渴慕。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Isaiah 55:1 א"י: ישיעיהו

הוי כל־צמא לכו למים ואֶשֶׁר אֵי־לוֹ כֶּסֶף לֹכֵן שִׁבְרוּ וְאָכְלוּ וְלֹכֵן שִׁבְרוּ בְּלוֹא־כֶּסֶף וּבְלוֹא מְחִיר יֵין וְחֶלֶב:

Ho, every one that thirsteth, come ye for water, And he that hath no money; Come ye, buy, and eat; Yea, come, buy wine and milk Without money and without price.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)
KEHOT 註記

ישע"י נה, א.

30 כמ"ש במ"א

該處的版本指出，這裡所說的「別處」是指那篇論述「當你出去與仇敵爭戰時」的 maamar。該篇解釋了兩種愛：源於觀照、出自理解的熾熱而渴求的愛；以及智慧中的愛，稱為父之慈愛。這種愛是自我消融，因為無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）在那裡顯露。

KEHOT 註記

באה"ת בראשית כרך ה תתקעא, א מציינ: "ובמקום אחר על פסוק כי תצא למלחמה על אויבך כו' נתבאר שם גם כן ענין זה והוא שיש ב' מיני אהבה הא' אהבה כרשפי אש ובח"י צמאון הבאה מההתבוננות והיא מבחי' בינה, והב' הוא בחי' אהבה שבחכמה הנק' חסד דאבא שהחכמה הוא בחי' ביטול לפי ששם גילוי אוא"ס." ע"ש בארוכה. ראה מאמרי אדה"ז הקצרים ע' רי"ז.

31 שו"ה הוא הקנה — והוא בחי' מקור אותיות

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

הקנה והוא כ"ב אותיות.

32 קנה חכמה קנה בינה

父親勉勵兒子：「取得智慧，取得理解」，並囑咐他不要忘記這些。阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）利用「取得」之 קנה（kneh）與「氣管」之 קנה（kaneh）作雙關，將氣管與智慧聯繫起來。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Proverbs 4:5 משלי ד:ה

קְנֵה חִכְמָה קְנֵה בִינָה אֲלֵי־שֹׁכֶת וְאֲלֵי־מַאֲרִי־פִי:

Get wisdom, get understanding; Forget not, neither decline from the words of my mouth;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)
KEHOT 註記

משלי ד, ה.

第 8 段

33 והנה גפן לפני

在監獄中，首席酒政向約瑟（יוסף）講述他的夢：有一棵葡萄樹在他面前。這篇 maamar 將這個夢解讀為對事奉 ה' 的

描述。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Genesis 40:9 בראשית מ:ט

וַיֹּסֶפֶר שְׂרֵי־מַשְׁקִים אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בְּחֻלּוֹמִי וְהִנֵּה גֶפֶן לִפְנֵי:

And the chief butler told his dream to Joseph, and said to him: 'In my dream, behold, a vine was before me;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית מ, ט.

34 ואשחט את הענבים

酒政接著說：他把葡萄擠進法老的杯中，又把杯子放在法老手中（כף，kaf，字面意為「掌心」）。這些細節將依次加以解釋。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Genesis 40:11 בראשית מ:יא

וְכֹס פְּרֹעֶה בְּיָדִי וְאָקַח אֶת־הָעֲנָבִים וְאֶשְׁחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס פְּרֹעֶה וְאָתֹן אֶת־הַכּוֹס עַל־יָפֶה פְּרֹעֶה:

and Pharaoh' s cup was in my hand; and I took the grapes, and pressed them into Pharaoh' s cup, and I gave the cup into Pharaoh' s hand.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

35 גפן נקי כנס"י

塔木德將酒政夢中的葡萄樹解釋為以色列。阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）稱這棵葡萄樹為以色列會眾，當中包含所有靈魂，合而為一。

Chullin 92a:5-6 א:ה-ו' חולין צ"ב

（בראשית מ, י）ובגפן שלשה שריגים אמר רב חייא בר אבא אמר רב אלו ג' שרי גאים היוצאים מישראל בכל דור ודור פעמים ששנים כאן ואחד בארץ ישראל פעמים ששנים בארץ ישראל ואחד כאן יהיבו רבנן עיניהו ברבנא עוקבא ורבנא נחמיה בני ברתיה דרב רבא אמר אלו שלשה שרי גוים שמלמדים זכות על ישראל בכל דור ודור

Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA)

KEHOT 註記

חולין צב, א.

第 9 段

36 יין המשמח אלקים ואנשים

在約坦（ייתם）的寓言中，樹木請葡萄樹作他們的王，葡萄樹卻拒絕了：「我豈可放棄使 ה' 和人歡喜的酒呢？」按字面意思，酒是藉著倒在祭壇上的酒祭使 ה' 歡喜。阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）以這句話指稱帶來喜悅的愛 ה'。（背景：Steinsaltz Tanakh（תנ"ך שטיינזלץ））

Judges 9:13 שופטים ט:יג

וַתֹּאמֶר לָהֶם הַגֶּפֶן הַחֲדָלְתִּי אֶת־תִּירוֹשִׁי הַמְשַׁמֵּחַ אֱלֹקִים וְאָנָשִׁים וְהִלְכֹתִי לְנֹעַ עַל־הָעֵצִים:

And the vine said unto them: Should I leave my wine, which cheereth G-d and man, and go to hold sway over the trees?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שופטים ט, יג.

37 שו"ה כך א"א — מבטשים

手稿作亞蘭文「mevatin lon」，而非「mevatshim」（擊碎）。

KEHOT 註記

בבזך 1174: מבטין לון.

第 10 段

38 והוי שפל רוח

此註指向《Likkutei Sichos》（לקוטי שיחות）中的一篇談話，討論《Mishnah》（משנה）關於心靈謙卑的教導。

KEHOT 註記

אבות ד, י. ראה לקו"ש ח"ד ע' 1212.

39 והוי שפל רוח בפני כל אדם

拉比梅厄（רבי מאיר）教導說：「在每一個人面前，都要心存謙卑。」阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）強調，人必須自我謙抑，而不是等到受人貶抑。

משנה אבות ד/י: Pirkei Avot 4:10

רבי מאיר אומר, הוי ממצט בעסקא, ועסק בתורה. והוי שפל רוח בפני כל אדם. ואם בטלת מן התורה, יש לך בטלים תרבה כנגדך. ואם עמלת בתורה, יש לו שכר תרבה לתן לך:

Rabbi Meir said: Engage but little in business, and busy yourself with the Torah. Be of humble spirit before all men. If you have neglected the Torah, you shall have many who bring you to neglect it, but if you have labored at the study of Torah, there is much reward to give unto you

Torat Emet 357 (Public Domain) · Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

40 ונפשי כעפר לכל תהי

出自《我的 ה'，求祢守護我的舌頭》這篇祈禱文，記載於《塔木德》：「願我的靈魂在眾人面前如塵土一般。」

ברכות י"ז א: Berakhot 17a:4

מר בריה דרבנא כי הוה מסיים צלותיה אמר הכי: "אלקי, נצור לשוני מרע ושפתותי מדבר מרמה, ולמקללי נפשי תדום, ונפשי כעפר לכל תהיה. פתח לבי בתורתך, ובמצותיך תרדוף נפשי. ותצילני מפגע רע, מיצר הרע, ומאשה רעה, ומקל רעות המתרגשות לבא בעולם. וכל החושבים עלי רעה מהרה הפך עצתם וקלקל מחשבותם. יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי."

Mar b. Kabina used to add at the conclusion of his prayer: O my G-d! (Guard my tongue from evil and my lips from speaking guile; and to such as curse me let my soul be dumb, yea, let my soul be unto all as the dust. Open my heart to Thy Torah, and let my soul pursue Thy commandments. And do Thou deliver me from mishap, from the evil impulse, and from an evil woman and all evil which breaks forth to come upon the world. ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) · Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

41 שו"ה ערלה — החופפת

手稿作「覆蓋並遮蔽」，與下一段相同。

KEHOT 註記

בבזך 1174: החופפת ומכסה.

42 ומלתם את ערלת לבבכם

摩西（משה）告訴以色列人：「割去你們心上的包皮，不要再硬著頸項」：除去阻隔內心親近 ה' 的事物。阿德莫爾·哈扎肯指出，包皮所指的是心對多餘事物的貪求。（背景參考：Steinsaltz Tanakh）

Deuteronomy 10:16 דברים י"ט:ז

ומלתם את ערלת לבבכם וערפכם לא תקשו עוד:

Circumcise therefore the foreskin of your heart, and be no more stiffnecked.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

דברים י, טז.

第 11 段

43 בחי' עור הפריעה

手稿增補：「這是 נוגה 的層面。」

KEHOT 註記

בבזך 265 נוסף: הוא בחי' נוגה. ובבזך 1174 נוסף: בחי' נוגה.

第 12 段

44 ואתן את הכוס על כף פרעה

酒政之夢最後的細節：「我把杯子放在法老的手掌上」，按字面意思，是把杯子放進法老手中。阿德莫爾·哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將此解作在祈禱中，把靈魂的愛奉獻給 ה' 的顯現。（背景：《Steinsaltz Tanakh》）

בראשית מ"א:י"א Genesis 40:11

וכוס פרעה בנדי ואקח את הענבים ואשחט אתם אל-כוס פרעה ואתן את-הכוס על-כף פרעה:

and Pharaoh' s cup was in my hand; and I took the grapes, and pressed them into Pharaoh' s cup, and I gave the cup into Pharaoh' s hand.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

45 על כפים חקותיך

錫安感到被遺棄，ה' 回應她說：「看哪，我已將你刻在我的手掌上」，就像刻在手上的記號，使她常在祂面前。此處借「手掌」一詞引出這段話。（背景：《Steinsaltz Tanakh》）

ישעיהו מ"ט:ט"ז Isaiah 49:16

הן על-כפיים חקתיך חומותיך נגדי תמיד:

Behold, I have graven thee upon the palms of My hands; Thy walls are continually before Me.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י מט, טז.

46 על כפים כסה אור ויצו עליו במפגיע, זו תפלה

以利戶（אליהוא）在風暴中描述 ה'：祂用手掌遮住光，也就是用雲遮住光，並吩咐它擊打（במפגיע, mafgia）。塔木德將 mafgia 解作「祈求者」，也就是祈禱；本篇 מאמר

(maamar) 依循此解。我們的本文在此作 עליו (alav)，而經文作 עליה (aleha)。(背景：《Steinsaltz Tanakh》)

Job 36:32 איוב ליו:ל"ב

על־כפֿים כֶּסֶה־אור וַיִּצוּ עָלֶיהָ בַּמִּפְגִּיעַ:

He covereth His hands with the lightning, And giveth it a charge that it strike the mark.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

Taanit 7b:12–13 תענית ז' ב:י"ב-י"ג

אמר רבי אמי: אין הגשמים נעצרים אלא בעון גזל, שנאמר: "על כפֿים כֶּסֶה אור". בעון כפֿים — כֶּסֶה אור. ואין "כפֿים" אלא חֶמֶס, שנאמר: "וימנִי הַחֶמֶס אֲשֶׁר בַּכִּפִּיהֶם", ואין "אור" אלא מִטָּר, שנאמר: "יִפְיֵץ עָנָן אורו". מאי תַקֵּנָתָהּ — רַבָּה בַתִּפְלָה, שנאמר: "וַיִּצוּ עָלֶיהָ בַּמִּפְגִּיעַ", ואין "פגיעה" אלא תַפְלָה, שנאמר: "ואתה אל תתפַּלל בַּעַד הָעָם הַזֶּה וגו' ואל תפַּגַע בִּי".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

איוב לו, לב. תענית ז, ב.

第 13 段

47 ולישרי לב שמחה

Kehot 的註記指出，這些文字見於 Psalms 94:15。

Psalms 94:15 תהילים צ"ד:ט"ו

KEHOT 註記

תהלים צד, טו.

48 ולישרי לב שמחה

詩篇作者說：「光明為義人播下，歡欣為心地正直的人播下」：他們的賞報如今已播下，將來會生長。阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將此解讀為：祈禱中的喜悅之愛只限於正直的人。（語境：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 97:11 תהילים צ"ז:יא

אור וְרַע לַצַּדִּיק וְלִישְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה:

Light is sown for the righteous, And gladness for the upright in heart.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

49 שו"ה אבל מי — שפגם דרכיו ונטמא

手稿作：「但那使自己的道路變得彎曲、玷污了自己並變得污穢的人。」

KEHOT 註記

בבוכ 1174: אבל מי שעקם דרכיו ופגם ונטמא.

50 רבות מחשבות זרות מבלבלות אותו

該處談到一個曾經疏遠、後來藉著悔悟回歸（תשובה，teshuvah）而親近的人，也談到一種更高、遍及一切的光，能賜予靈魂本有之愛以力量。這段文字也以相似的方式說明，疏遠的人仍能在事奉 ה' 中達到親近。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת שמע"צ פד, ד.

第 14 段

51 תנו שכר לאובד ויין למרי נפש ישתה וישכח רישו

利慕伊勒王的母親告誡他不要沉溺於酒，但也指出酒自有其用處：「把烈酒給將亡的人，把酒給心靈愁苦的人；讓他喝了，忘記自己的貧困。」阿德穆爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將這段話解讀為給犯罪者的勸告。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Proverbs 31:6 משלי ל"א:ו-ז-ח

תנו־שֶׁכֶר לְאוֹבֵד וַיֵּין לְמָרִי נֶפֶשׁ: יִשְׁתֶּה וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וְעָמְלוֹ לֹא יִזְכֹּר: עוד:

Give strong drink unto him that is ready to perish, And wine unto the bitter in soul; Let him drink, and forget his poverty, and remember his misery no more.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

52 תנו שכר לאובד . ישתה וישכח רישו וגו'

則馬赫·策德克（הצמח צדק）對這節《箴言》的進一步闡述。

Proverbs 31:6 משלי ל"א:ו

תנו־שֶׁכֶר לְאוֹבֵד וַיֵּין לְמָרִי נֶפֶשׁ:

Give strong drink unto him that is ready to perish, And wine unto the bitter in soul;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי לא, ו-ז. ראה אה"ת פ' עקב ע' תקטו.

53 וכמארז"ל גבי הרוגי ב"ד

Talmud 記載，一個人被押去處決時，會得到一杯加了乳香的酒，使他神志昏沉；這是根據 Proverbs 中的經文。

Sanhedrin 43a:10 סנהדרין מ"ג א:י

ותו, הָא דְאָמַר רַב חִיָּא בַּר רַב אֲשִׁי אָמַר רַב חֲסִידָא: הַיּוֹצֵא לִיהָרָג מִשְׁקִין אוֹתוֹ קוֹרֵט שֶׁל לְבוֹנָה בְּכּוֹס שֶׁל יַיִן כְּדֵי שֶׁתִּשְׁרַף דַּעְתּוֹ, שְׁנֹאמַר: "תִּנּוּ שֶׁכֶר לְאוֹבֵד וַיֵּין לְמָרִי נֶפֶשׁ". וְתִנּוּ: נָשִׁים יְקָרוֹת שֶׁבִירוֹשָׁלַיִם הָיוּ מִתְנַדְּבוֹת וּמִבִּיאוֹת אוֹתָן. לֹא תִתְנַדְּבוּ נָשִׁים יְקָרוֹת, מִשָּׁל מִי? הָא וְדָא מִסְתַּבְּרָא מִשָּׁל צְבוּר, כִּינּוֹן דְּחֵתִיב "תִּנּוּ" — מְדִידָהּ.

R. Chiya b. R. Ashi in the name of R. Chisda said: "The one who was going to be killed, they used to give a grain of frankincense in a cup of wine to drink in order to benumb his senses, as it is said (Prov. 31:6) Give strong drink unto him that is ready to perish, and wine unto those who have an embittered soul."

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) · En Jacob, translated by SH Glick, 1916 (Public Domain)

KEHOT 註記

סנהדרין מג, א.

第 15 段

54 והיה לאבן

當亞比該（אביגיל）告訴拿八（נבל），大衛（דוד）差一點就要懲罰他時，「他的心在他裡面死了，變得像石頭一樣」：他嚇得僵住了。阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）用這句話形容

一顆毫無感受的心，並將它與石刑相提並論。（背景：
《Steinsaltz Tanakh》）

I Samuel 25:37 שמואל א כ"ה:ל"ז

וַיְהִי בַבֹּקֶר בַּצָּאת הַיּוֹן מִנֶּבֶל וַתִּגְדֹּל אִשְׁתּוֹ אֶת־הַדָּבָרִים הָאֵלֶּה וַיָּמָת
לְבוֹ דָּקָרְבוֹ וְהוּא הָיָה לָאֶבֶן:

And it came to pass in the morning, when the wine was gone
out of Nabal, that his wife told him these things, and his
heart died within him, and he became as a stone.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

第 16 段

55 איתא בזוה"ק זכאי קשוט

《Zohar》（זהר）描述真正的義人：他們每天都把自己看作
彷彿正要離開世界。Alter Rebbe 將此解讀為抹去對世世的
記憶，而不是畏懼懲罰。

Zohar I, 220a זח"א רכ, 220a

KEHOT 註記

ראה זח"א רכ, א. וראה בלקו"ת מסעי צו, ב. מאמרי אדה"ז ענינים ע' רלב.
אוה"ת בראשית כרך ד תתכו, א. דרושים ליוהכ"פ ע' א'תקפד. סה"מ תר"מ
ע' תרעו.

56 שו"ה ולכאורה — אינו מובן

手稿補有「依其字面意義」：只有把 Zohar 按字面理解時，
才會產生這個疑問。

KEHOT 註記

בבוקר 1174 נוסף: כפשוטה.

57 טבילה בנהר די נור

《Zohar》描述靈魂在進入 עדן 之前浸浴於火河中，使他們
得以從此世中潔淨。

Zohar II, 211b זח"ב ריא, 211b

Zohar I, 201a זח"א רא, 201a

KEHOT 註記

זח"ב ריא, ב. רמז, א. ראה זח"א רא, א. וראה לקמן פ' יתרו סט, ג. מג"א
צו, א. ובמאמרי אדה"ז אתהליך לאזניא ע' קכו וע' קסח. ובאוה"ת פ' חיי
שרה קלב, א.

58 נהר די נור

在但以理看見「亙古者」的異象中，「有一道火河流淌，從
祂面前湧出」，同時有千千万萬者侍奉祂。眾賢者與
《Zohar》認為，這條河就是靈魂在進入伊甸園（Gan Eden）
之前浸浴之處。（背景：Steinsaltz Tanakh）

Daniel 7:10 דניאל ז'י:י

נָהָר דִּי־נֹר נִגַּד וְנִפְקַד מִן־קְדְמוֹהִי אֱלֹהִי אֱלָפִינוּ יִשְׁמְשֻׁנָּה וְרַבּוֹ רַבְּבָן
קְדְמוֹהִי יְקוּמוּן דִּינָא וְתֵב וְסִפְרִין פְּתִיחוּ:

A fiery stream issued And came forth from before him; thou-
sand thousands ministered unto him, And ten thousand
times ten thousand stood before him; The judgment was set,
And the books were opened.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

59 טבילה בנהר די נור

《Zohar》另一段關於靈魂浸浴於火河中的經文，由 Kehot

註釋所引。

ספר הזהר, פקודי מ"ו:תק"ה-46:505-47:515 Zohar, Pekudei

מ"ז:תקט"ו

60 א"א לירש

手稿作「不可能看見」，而非「不可能承受」。

KEHOT 註記

בבוקר הני"ל: א"א לראות.

61 שו"ה מקומו — אפי' מקצת דמקצת

後來一篇論述探討了忘卻此世哪怕最微末痕跡的必要性。

KEHOT 註記

ראה בהמשך תרס"ו ע' טו. לקו"ש ח"כ ע' 318.

62 מעניני עוה"ז

該處的旁註作「從此世的享受中」，而非「從此世的事物
中」。

KEHOT 註記

באוה"ת מקץ כרך ה הגהות למאמר זה הגירסא: מענג עוה"ז.

第 17 段

63 מחיל אל חיל

詩篇作者描寫前往錫安的朝聖者：「他們力上加力，各人都
在錫安朝見 ה'。」塔木德（Berachos 64a）將這句話應用於
妥拉學者：他們即使在來世也沒有安息，仍不斷上升。（背
景：Steinsaltz Tanakh）

Psalms 84:8 תהילים פ"ד:ח

יָלְכוּ מִחֵיל אֶל־חֵיל יִרְאֵה אֱלֹהִים בְּצִיּוֹן:

They go from strength to strength, every one of them ap-
peareth before G-d in Zion.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

64 כשהולך מחיל אל חיל . . ומדי שבת בשבתו

註釋引述說：這些是靈魂從一室升至另一室的上升，為了享
受更高層次的聖者臨在之光輝，就如從下層伊甸園上升至上
層伊甸園。

KEHOT 註記

נתבאר בסה"מ תקס"ה ח"א ע' שצט "והוא עליות הנשמות מהיכל להיכל
להתענג בעילוי יותר גדול בזיו השכינה כמו העליות מג"ע התחתון לג"ע
העליון שעולין במעלה ומדרגת בבחי' זיו השכינה ביתר שאת ."

65 מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות לפני

以賽亞書末尾的預言說，每逢月朔和安息日（שבת，
Shabbos），凡有血肉者都要前來向 ה' 叩拜。阿德莫爾哈扎
肯（אדמו"ר הזקן）將此用於描述靈魂上升的時刻。（背景：
Steinsaltz Tanakh）

Isaiah 66:23 ישעיהו ס"ו:כ"ג

וְהָיָה מִדִּי־חֹדֶשׁ בְּחֹדְשׁוֹ וּמִדִּי שַׁבָּת בְּשַׁבְּתוֹ יָבוֹא כָּל־בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת
לִפְנֵי אָמְרִי ה'

And it shall come to pass, that from one new moon to another,
and from one sabbath to another, shall all flesh come to
worship before Me, Saith the L-RD.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

66 טבילה בנהר די נור . לשכוח גם ההשגה בג"ע התחתון

策馬赫·策德克 (צמח צדק) 進一步討論，在上升至更高層次之前，如何忘卻下層伊甸園的理解。

KEHOT 註記

ראה אה"ת שה"ש ע' רלח.

67 שנהנין מזיו השכינה

塔木德描述來世：義人頭戴冠冕而坐，享受聖者的臨在（שכינה，Shechinah）的光輝。

Berakhot 17a:12b"א:י"א

מְרַגֵּל אֶפְסוּמִיָּה דְרַב: לֹא כְעוֹלָם הִזָּה הָעוֹלָם הַבָּא. הָעוֹלָם הַבָּא אֵין בּוֹ לֹא אֲכִילָה וְלֹא שְׁתִּיָּה וְלֹא פְרִיָּה וְרִבְיָה וְלֹא מִשָּׂא וּמִתֵּן וְלֹא קִנְיָה וְלֹא שְׂנְאָה וְלֹא תַּחְרוּת, אֲלֵא צְדִיקִים יוֹשְׁבִין וְעֹטְרוֹתֵיהֶם בְּרֹאשֵׁיהֶם וְנִגְהִינָם מִזִּיּוֹ הַשְּׁכִינָה, שְׁנֹאמְר: "וַיַּחְזִיזוּ אֶת הָאֱלֹקִים וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ".

It was a favourite saying of Rab : Not like this world is the world to come. In the world to come there is neither eating nor drinking; no procreation of children or business transactions; no envy or hatred or rivalry ; but the righteous sit enthroned, their crowns on their heads, and enjoy the lustre of the Shekinah; as it is said, "And they beheld G-d, and did eat and drink" (Exod. xxiv. ll).

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) · Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

68 ומה אם . . . ותפלה על אחת כמה וכמה

那裡的段落也以由輕推重的論證指出：如果在來世，靈魂享受的是誠命的光輝，那麼人在此世這條「走廊」中，更應當把那光輝引入自己的事奉；方法是思索，充滿一切世界這一點，以及天使的敬畏。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת ראה כג, א. אה"ת ויקרא כרך ב ע' תפד שזהו ק"ו ע"ש.

69 נהר די נור — מזיעתן של חיות הקדש

塔木德教導，火河（《但以理書》7:10）源自天界活物（חיות，Chayos）的汗水。阿德莫爾哈扎肯將這汗水解讀為上界之愛的殘渣。

Chagigah 13b:14"ד:י"ג ב:י"ד

מַהִיכֵן נִפְיָק? מַזִּיעַתָּן שֶׁל חַיּוֹת. וְלַהִיכֵן שְׁפִידָ? אָמַר רַב זֹשְׁכָא בַר טוּבְיָה אָמַר רַב: עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים בְּגִיחָנָם, שְׁנֹאמְר: "הִנֵּה סַעֲרַת ה' תָּמָה וְצָאָה וְסַעֲרַת מִתְחַלֵּל עַל רֹאשׁ רְשָׁעִים יְחוּל". וְרַב אֲחָא בַר יַעֲקֹב אָמַר: עַל אֲשֶׁר קוֹמְטוּ, שְׁנֹאמְר: "אֲשֶׁר קוֹמְטוּ וְלֹא עָתָּה נִקְרָא יוֹצֵק וְסוֹדֵם". תְּנִינָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן הַקָּסִיד: אֱלֹהֵי תְּשַׁע מֵאוֹת וְשִׁבְעִים וְאַרְבַּע דּוֹרוֹת שְׁקוֹמְטוּ לְהִיבְרָאוֹת

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

Bereshit Rabbah 78:1"א:ח ע"ח

... אמר: מן הן דאיתבריינן. אמר לו: ומן אן הן איתבריינן? אמר לו: מן נהר דינור. אמר לו: ומה עסק דנהר דינור? אמר לו: כהדין ירדנא, דלא פסיק לא ביממא ולא בליליא. אמר לו: ומן אן הוא אתי? אמר לו: מן זיעתהון דחיותא, דאינון מזיעין מן טעינון כורסיא דהקדוש ברוך הוא. אמר לו: סונקתדרון שלו, והא הדין ירדנא מהלך ביממא, ולית הוא מהלך בליליא. אמר: נטר הוינא בבית פפור, כמה דהוה מהלך ביממא, מהלך בליליא. ר' מאיר ור' יהודה ור' שמעון, ר' מאיר אומר: מי גדול השומר או הנשמר? מן ...

"He said: Release me, as dawn has broken. He said: I will not release you unless you bless me" (Genesis 32:27). "He said: Release me, as dawn has broken" – it is written: "New each morning, great is Your faithfulness" (Lamentations 3:23) – Rabbi Shimon bar Abba said: From the fact that you renew us each and every morning we know that You have great faithfulness to revive the dead for us. Rabbi Alexandri said: From the fact that you renew us in the morning of the kingdoms, we know ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) · The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

KEHOT 註記

חגיגה יג, ב. ב"ר פער"ח. ובכ"מ. לעיל ל, ד.

第 18 段

70 ויצעקו אל ה' בצר לו

在述說蒙救脫離危險者的詩篇中，迷失在曠野的旅人「在困苦中呼求 ה'י (Havayah)，祂便救他們脫離困境。」Kehot 的註釋以此作為該詞句的根據。（背景：《Steinsaltz Tanakh》）

Psalms 107:6"ז:ו ק"ז

וַיִּצְעֻקוּ אֱלֹהֵי בְצָר לָהֶם מִמַּצְוֹקוֹתֵיהֶם וַיִּצִּילֵם:

Then they cried unto the L-RD in their trouble, And He delivered them out of their distresses.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ע"פ תהלים קז, ו.

71 צעק לבם אל אדני

耶利米（ירמיהו）哀悼耶路撒冷時說，其中百姓的心向 ה' 呼喊；他又呼籲錫安的城牆晝夜哭泣。Alter Rebbe 用這段話來說明那種由心本身發出的呼喊。（背景：《Steinsaltz Tanakh》）

Lamentations 2:18"ח:י"ח איכה

צָעַק לִבָּם אֶל־אֲדֹנֵי חוֹמַת בִּתְּצִיּוֹן הוֹרִידִי כִנְחַל דְּמָעָה יוֹמָם וְלַיְלָה אֶל־תַּנְי פּוֹגַת לֶךְ אֶל־תָּדֶם בִּתְּצִיּוֹן:

Their heart cried unto the L-rd: 'O wall of the daughter of Zion, Let tears run down like a river Day and night; Give thyself no respite; Let not the apple of thine eye cease.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

איכה ב, יח.

第 19 段

72 וישתה וישכח רישו

利慕伊勒（למואל）王的母親說：讓心苦的人「喝酒，忘記自己的貧困」，不再記念自己的勞苦。靈魂的苦澀，正是這酒；它使人忘卻世俗的掛慮。（語境：《Steinsaltz Tanakh》）

Proverbs 31:7"ז:ז משלי

וַיִּשְׁתֶּה וַיִּשְׁכַּח רִישׁוֹ וְעָמְלוֹ לֹא יִזְכְּרֵעוֹד:

Let him drink, and forget his poverty, and remember his misery no more.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

73

וכמאמר רבן יוחנן בן זכאי

拉班約哈難本扎凱 (רבן יוחנן בן זכאי) 臨終時，祝福他的門徒，願他們敬畏天，如同敬畏血肉之人。阿德莫爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 以此衡量 ה' 對一個人隱而不顯的程度。

ברכות כ"ח ב"ה: ט"ז-8 Berakhot 28b:8-9

וקשה לה רבי יוחנן בן זכאי נכנסו תלמידיו לבקרו. כיון שראה אותם התחיל לבכות. אמרו לו תלמידיו: "נר ישראל, עמוד הנאמן, פשיש הקזק", מפני מה אתה בוכה? אמר להם: אילו לפני מלך בשר ודם היו מוליכין אותי, שהיום כאן ומחר בקבר, שאם מועס עלי אין פעסו פעס עולם, ואם אוסרני — אין איסורו איסור עולם, ואם ממיתני — אין מיתתו מיתת עולם, ואני יכול לפייסו בדברים ולשתדו בקמון, אף על פי כן הייתי בוכה, ועכשיו שמוליכים ...

When Rabban Johanan b. Zakkai was ill, his disciples went in to visit him. On beholding them, he began to weep. His disciples said to him, "O lamp of Israel, right-hand pillar, mighty hammer! Wherefore dost thou weep?" He replied to them, "If I was being led into the presence of a human king who to-day is here and tomorrow in the grave, who if he were wrathful against me his anger would not be eternal, who if he imprisoned me the imprisonment would not be everlasting, who if ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) • Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain)

KEHOT 註記

ברכות כח, ב.

第 20 段

74

שו"ה דלבא — וכל התפלות ובקשות הם מסודרים עד"ז

這份抄本沒有「所有祈禱和祈求也都依此安排」這句話；註釋指出，這可能是澤馬赫·策德克所增補。

KEHOT 註記

בבכ 1174 ליתא. אולי זהו הוספת כ"ק הצ"צ.

75

מאור פני מלך

所羅門 (שלמה) 的箴言：「在君王面容的光中有生命」，因為君王的恩寵意味著生命與祝福。靈魂因遠離那光而感到苦楚。(背景脈絡：Steinsaltz Tanakh)

Proverbs 16:15 משלי ט"ז: ט"ו

באור-פני-מלך חיים ורצונו קעב מלקוש:

In the light of the king's countenance is life; And his favour is as a cloud of the latter rain.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

76

ויהי שפל רוח מאד

《Tanya》第二十九至三十章教導人如何壓碎自己粗糙的心，使自己真正心懷謙卑，包括認為自己低於他人；這正是此處所要求的謙卑。

KEHOT 註記

כמ"ש בתניא פ' כט-ל.

第 21 段

77

וירא אלקים את האור . . כי טוב הוא לגנוז

在創造的「一日」，「**ה'** 看見光是好的，**ה'** 就把光與黑暗分開。」聖賢將「好」解讀為：適宜為義人珍藏起來。(背景：Steinsaltz Tanakh)

בראשית א' ד' Genesis 1:4

וירא אלקים את-האור כי-טוב ויבדל אלקים בין האור ובין החשך:

And G-d saw that it was good; and G-d divided the light from the darkness.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

חגיגה י"ב א' י"א-Chagigah 12a:10-11

ולמי גנוז — לצדיקים לעתיד לבא, שנאמר: "וירא אלקים את האור כי טוב", ואין "טוב" אלא צדיק, שנאמר: "אמרו צדיק כי טוב". כיון שראה אור שגנוז לצדיקים שמת, שנאמר: "אור צדיקים ישמח".

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

בראשית א, ד. חגיגה יב, א.

78

בקשתי את שאהבה נפשי וגו' אחזתיו . . ואל חדר הורתי

佳人夜間獨自尋找她所愛的人：「我尋找我心所愛的那一位。」這可解讀為靈魂尋求 **ה'**。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Song of Songs 3:1 שיר השירים ג' א' 1

על-משכבי בלילות בקשתי את שאהבה נפשי בקשתי ולא מצאתיו:

By night on my bed I sought him whom my soul loveth; I sought him, but I found him not.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שה"ש ג, א. ד.

79

אחזתיו ולא ארפנו עד שהבאתיו אל בית אמי ואל חדר הורתי

佳人找到她所愛的人後，便抓住他，不肯放手，直到把他帶進母親的家，也就是她受孕之處。阿德穆爾·哈扎肯將家與內室解讀為書面妥拉與口傳妥拉。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Song of Songs 3:4 שיר השירים ג' ד' 4

כמעט שעברתי מהם עד שמצאתי את שאהבה נפשי אחזתיו ולא ארפנו עד-שהבאתיו אלי-בית אמי ואלי-חדר הורתי:

Scarce had I passed from them, When I found him whom my soul loveth: I held him, and would not let him go, Until I had brought him into my mother's house, And into the chamber of her that conceived me.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 22 段

80

כוס ישועות אשא

詩篇作者蒙救援後獻上感謝：「我要舉起救恩之杯，呼求 **הוי** (Havayah)」，並舉起一杯酒以表謝意。杯是盛酒的器皿，正如妥拉承載光明。(背景：Steinsaltz Tanakh)

Psalms 116:13 תהילים קט"ז: י"ג

כוס-ישועות אשא ובשם ה' אקרא:

I will lift up the cup of salvation, And call upon the name of the L-RD.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)
KEHOT 註記

תהלים קטז, יג.

81 להיות לו דירה בתחתונים

מדרש תנחומא, נשא ט"ז א' 1:16 Midrash Tanchuma, Nasso 16:1 א"ר רבי שמאל בר נחמן, באתי לגני אחותי פלה (שה"ש ה, א). א"ר רבי שמאל בר נחמן, בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, נתאנה שיהא לו דירה בתחתונים כמו שיש בעליונים. ברא את האדם וצנה אותו ואמר לו: מקל עץ הגן אכל תאכל, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו (בראשית ב, טז-יז). ויעבר על צויו. א"ר לקה הקדוש ברוך הוא, כך הייתי מתאנה שיהא לי דירה בתחתונים כמו שיש לי בעליונים, ודבר אחד צייתי אותך ולא שמרת אותו. מיד סלק הקדוש ...

Midrash Tanchuma, Nasso 16:1 א"ר רבי שמאל בר נחמן, באתי לגני אחותי פלה (שה"ש ה, א). א"ר רבי שמאל בר נחמן, בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את העולם, נתאנה שיהא לו דירה בתחתונים כמו שיש בעליונים. ברא את האדם וצנה אותו ואמר לו: מקל עץ הגן אכל תאכל, ומעץ הדעת טוב ורע לא תאכל ממנו (בראשית ב, טז-יז). ויעבר על צויו. א"ר לקה הקדוש ברוך הוא, כך הייתי מתאנה שיהא לי דירה בתחתונים כמו שיש לי בעליונים, ודבר אחד צייתי אותך ולא שמרת אותו. מיד סלק הקדוש ...

(Numb. 7:1), "So it came to pass on the day that Moses had finished." Rav says, "Every place where it is stated, 'So it came to pass (wayehi),' [is referring to] something new"; but R. Simeon says, "Every place where it says, 'So it came to pass (wayehi)' [is referring to] something which existed, has ceased [to exist] for a long time, and has returned to be as it was. 5:7. This text is related (to Cant. 5:1), "When I come to my garden, my sister bride." R. Samuel bar ...

Midrash Tanchuma -- Torat Emet (Public Domain) · Townsend 1989 translation of Midrash Tanhuma, S. Buber Recension, edited and supplemented by R. Francis Nataf (CC-BY)

第 23 段

82 ולא זכר שר המשקים את יוסף

澤馬赫·策德克 (צמח צדק) 另有一處討論酒政忘記約瑟。

KEHOT 註記

ראה אה"ת פ' עקב ע' תקטו.

83 ולא זכר שר המשקים את יוסף וישכחהו

「然而酒政長不記念約瑟 (יוסף)，竟忘了他。」在此可讀作：祈禱忘了在 他 面前增添喜悅這一目的。

בראשית 40:23 א"ר ר' יוסף וישכחהו:

ולא-זכר שר-המשקים את-יוסף וישכחהו:

Yet did not the chief butler remember Joseph, but forgot him.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

84 ויהי מקץ

「兩年整期滿之時」：按字面意思，是兩個完整年頭之後。在此可讀作：一個人生命中妥拉的終結——願 他 不使此事發生。(語境：Steinsaltz Tanakh)

בראשית 41:1 א"ר ר' יוסף ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם עמד עליהר:

And it came to pass at the end of two full years, that Pharaoh dreamed: and, behold, he stood by the river.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

85 שהוא להרבות תענוג

KEHOT 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

ע' לקמן מד, א.

86 בחי' שנתים ימים כמ"ש ואהיה שעשועים יום יום

澤馬赫·策德克在該處討論「兩年日子」的含義。

KEHOT 註記

ראה אה"ת מקץ שלט, א. סה"מ תרל"ח ע' לו "כי מקור יחוד י"ה בחי' שנתיים הוא ע"י יחוד י"ה יום יום".

87 ואהי' שעשועים יום יום

智慧——妥拉——在創世之前論及自己：「我在祂身旁……我日日是祂的喜悅。」智者將「日復一日」(יום יום, yom yom) 解作 祂 的兩日，因為「在祂眼中，千年如一日」(《詩篇》90:4)。(語境：Steinsaltz Tanakh)

משלי ח' 30: Proverbs 8:30

ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום משחקת לפניו בקליעת:

Then I was by Him, as a nursling; And I was daily all delight, Playing always before Him,

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי ח, ל.

88 אלפים שנה קדמה התורה לעולם

米德拉什 (Midrash, מדרש) 教導說，妥拉早於世界兩千年；這是根據「日復一日」一語，因為 他 的一日相當於一千年。

מדרש תהילים צ' 7:90 Midrash Tehillim 90:7

תשב אנוש עד דכא. אמר רבי אבהו גדולה תשובה שקדמה לבריאת עולם שנאמר בטרם הרים וילדו תשב אנוש עד דכא. א"ר הונא בשם ריש לקיש אלפים שנה קדמה תורה לברייתו של עולם שנאמר (שם ל) ואהיה אצלו אמון ואהיה שעשועים יום יום. ויומו של הקב"ה אלה שנה שנאמר כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול:

OYW (Public Domain)

בראשית רבה ח' 2:8 Bereshit Rabbah 8:2

... היום של ששי שואל של חמישי וכו', עד לראשון למי היו שואליו? לא לתורה, שקדמה לברייתו של עולם?! דאמר רבי שמעון בן לקיש: שני אלפים שנה קדמה התורה לברייתו של עולם, הדא הוא דכתיב (משלי ח): ואהיה אצלו אמון וגו'. ויומו של הקדוש ברוך הוא אלה שנים, דכתיב: כי אלה שנים בעיניך כיום אתמול. הוי, הזאת ידעת מני עד וגו'. התורה יודעת מה קודם לברייתו של עולם, אבל אתה אין לך עסק לדורש, אלא (איוב כ): מני שים אדם עלי ארץ. ר' אלעזר בשם בן סירא אמר: בגדול ממך אל ...

Rav Hama bar Hanina began: "Have you known this from [oldest times?]" (Job 20:4). Rav Hama bar Hanina said: This is analogous to a city that received its supplies by donkey drivers. They would ask one another: 'What is the price of grain in the province today?' The Friday ones would inquire of the Thursday ones; the Thursday ones of the Wednesday ones; the Wednesday ones of the Tuesday ones; the Tuesday ones of the Monday ones; the Monday ones of the Sunday ones. The Sunday one, whom would he ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

Zohar II, 49a, מט, זח"ב

KEHOT 註記

ראה מדרש תהלים צ, ד. ב"ר פ"ח, ב. תנחומא וישב ד. ושי"ג. זח"ב מט, א. — הערת כ"ק אדמו"ר זי"ע בסה"מ תשי"ח ע' 272.

89

אלפים שנה קדמה התורה לעולם

《Tanchuma》也教導說，妥拉早於世界兩千年。

מדרש תנחומא, וישב ד' ב' 2:4 Midrash Tanchuma, Vayeshev
אח כה, אמר אדם לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם, על שלא
בראת עולמך קדם שני אלפים שנה, היתה תורה אצלך אמון, שקד
כתיב: ואהיה אצלך אמון ואהיה שעשועים יום יום (משלי ח, ל), שני
אלפים שנה, וכתיב בה, זאת התורה אדם כי ימות באהל (במדבר יט,
יד). אלולי שהתקנת מות לבד, היתה מותב בה כה. אלא באת לתלות
בי את העליה. הרי, נורא עליה על בני אדם.

Adam was created on the sixth day, and He informed him in a roundabout way that He had brought death into the world, as it is said: For in the day that thou eatest thereof, thou shalt surely die (Gen. 2:12). To what may this be compared? It may be compared to a man who wished to divorce his wife. Before he enters his home, he writes out the divorce document and then enters the house with the divorce document in his hand. He then seeks a circuitous way to ...

Midrash Tanchuma -- Torat Emet (Public Domain) • Midrash Tanhuma-Yelammedenu, trans. Samuel A. Berman (CC-BY)

第 24 段

90

כמ"ש בתיקונים

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

בהקדמה (פתח אליהו).

91

ופרעה חולם

「法老正在作夢。」此處應理解為祈禱中的啟示，但結果證明那只是想像，如同夢境。

בראשית מ"א:1:41 Genesis

ויהי מקץ שנתים ימים ופרעה חלם ונהנה עמד עליהוא:

And it came to pass at the end of two full years, that Pharaoh dreamed: and, behold, he stood by the river.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

92

引自《Tikkunei Zohar》(תיקוני זוהר)序言中的以利亞 (Pesach Eliyahu): 祈禱 (ה' 是智慧的, 但不是以人所知的智慧。阿德莫爾哈扎肯 (Binah, 智性), 分別對應於書面妥拉與口傳妥拉。

Tikkunei Zohar 17b:2:17 תקוני זוהר י"ז ב' 2:17

וכל ספירן כל חד אית ליה שם ידיע. ובהון אתקריאו מלאכיא. ואנת לית לך שם ידיע. דאנת הוא ממלא כל שמהן. ואנת הוא שלימו דכלהו וכד אנת תסתלק מנהון אשתארו כלהו שמהן כגופא בלא נשמתא.

Constantinople, 1740 (CC-BY-NC)

第 25 段

93

שבע פרות הטובות

約瑟 (יוסף) 為法老解夢: 「七隻好母牛就是七年。」此處可理解為祈禱中的美好感受。(背景: Steinsaltz Tanakh)

בראשית מ"א:כ"ו:41 Genesis

שבע פרות הטבות שבע שנים הנה ושבע השקלים הטבות שבע שנים הנה חלום אחד הוא:

The seven good kine are seven years; and the seven good ears are seven years: the dream is one.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

94

שבע פרות אחרות ותאכלנה

在法老的夢中, 另外七隻醜陋瘦弱的母牛從尼羅河上來, 跟在肥壯的母牛後面, 並把牠們吃掉。此處可理解為吞嚥美好感受的壞感受。(背景: Steinsaltz Tanakh)

בראשית מ"א:ג' 4:3 Genesis

והנה שבע פרות אחרות עלות אתריקון מריהוא רעות מראה ודקות בשור ותעמנה אצל הפרות עלישפת היאר: ותאכלנה הפרות רעות המראה ודקות הבשר את שבע הפרות ופת המראה והבריאות וייקץ פרעה:

And, behold, seven other kine came up after them out of the river, ill favoured and lean-fleshed; and stood by the other kine upon the brink of the river. And the ill-favoured and lean-fleshed kine did eat up the seven well-favoured and fat kine. So Pharaoh awoke.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

95

ולא נודע כי באו אל קרבנה

法老告訴約瑟, 瘦弱的母牛吃掉肥壯的母牛之後, 沒有人看出牠們吃過那些肥牛: 牠們看來仍和先前一樣難看。Alter Rebbe 將此應用於祈禱之光消失得無影無蹤。(背景: Steinsaltz Tanakh)

בראשית מ"א:כ"א:21 Genesis

ותבאנה אליהן ואל נודע כי באו אליהן ומראיהן רע באשר בתחלה ואי קץ:

And when they had eaten them up, it could not be known that they had eaten them; but they were still ill-favoured as at the beginning. So I awoke.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

96

בתחתונים ואז

手稿補充: 「在下界之中, 並且他終日渴望, 然後……」

KEHOT 註記

בכרך 633: "בתחתונים וכל היום הוא משתוקק ואז.

97

שאין רע יורד מלמעלה

米德拉什教導說, 沒有邪惡從上而降。Alter Rebbe 由此引申: 看似不好的事物, 其中隱藏著美好。

בראשית רבה ג"א:3:51 Bereshit Rabbah

גפרית ואש הה"ד (תהלים יא) ימטר על רשעים פחים אש וגפרית וגו' פחים גומרים ומצדין אש וגפרית א"ר יודן מפני מה אדם מריח ריח גפרית ונפשו סולדת עליו למה שהיא יודעת שהיא נידונה בה לע"ל

שנאמר מנת כוסם ר' ישמעאל בר נחמן משום ר' יונתן כפיילי פיטרין
לאחר המרחץ א"ר חנינא אין דבר רע יורד מלמעלה אתיבון והכתיב
(תהלים קמח) אש וברד שלג וקיטור אמר להם רוח סערה היא שהיא
עושה דברו מילתא דר"ש בן לקיש פליגא אהא דא"ר חנינא בן פזי
(דברים כח) יפתח ה' לך את אוצרו הטוב ...

“Brimstone and fire” – that is what is written: “He will rain upon the wicked burning coal [paḥim], fire and brimstone...” (Psalms 11:6). “Paḥim” – [this means both] coals and traps. “Fire and brimstone” – why is it that when a person smells brimstone his soul becomes unsettled? It is because it knows that it will be sentenced with it in the future, as it is stated: “[Fire and brimstone...] will be their lot [menat kosam]” (Psalms 11:6). Rabbi Yishmael bar Naḥman in the name of Rabbi Yonatan: Like a ...

Daat Bereshit Rabbah (Public Domain) • The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY)

KEHOT 註記

ב"ר נא, ה. להלן לב, א.

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Tractate Berakot by A. Cohen, Cambridge University Press, 1921 (Public Domain); Constantinople, 1740 (CC-BY-NC); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain); Torat Emet 357 (Public Domain); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY); Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA); En Jacob, translated by SH Glick, 1916 (Public Domain); Daat Bereshit Rabbah (Public Domain); The Sefaria Midrash Rabbah, 2022 (CC-BY); Midrash Tanchuma -- Torat Emet (Public Domain); Townsend 1989 translation of Midrash Tanhuma, S. Buber Recension, edited and supplemented by R. Francis Nataf (CC-BY); OYW (Public Domain); Midrash Tanhuma-Yelammedenu, trans. Samuel A. Berman (CC-BY).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro:batch）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/mikeitz/1/

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok